

PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍ OBLASTI

Statutárního města Mladá Boleslav

Plán rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav

Cílem tohoto dokumentu je popis a analýza současného stavu sociální oblasti na území Statutárního města Mladá Boleslav a definice vize, problémových okruhů, priorit a opatření pro její rozvoj ve střednědobém horizontu.

Jednotlivá opatření reagují především na aktuální poptávku a naléhavost v sociální oblasti a obsahují záměry možných investičních i neinvestičních projektů, včetně možné struktury ucelené sítě poskytovatelů sociálních a návazných služeb, a přehledných kritérií pro rozvoj a transparentní financování sociální oblasti ve Statutárním městě Mladá Boleslav. Dokument je rozdělen na úvod, analytickou část a návrhovou část.

Plán rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav navazuje na Strategický plán rozvoje města Mladá Boleslav, přičemž reflektuje jeho části, věnované sociální infrastruktuře a veřejným službám, zejména pak závěry uvedené v Prioritě 5 Strategického plánu rozvoje města Mladá Boleslav - Integrace a podpora skupin obyvatel využívajících sociální služby.

Cíle dokumentu:

- základní popis současného stavu poskytování služeb občanům Mladé Boleslavi v sociální oblasti
- stanovení podmínek pro vznik a rozvoj Sítě sociálních a návazných služeb ve Statutárním městě Mladá Boleslav
- stanovení kritérií pro transparentní rozdělování finančních prostředků Statutárního města Mladá Boleslav do sociální oblasti a služeb na tuto oblast úzce navazujících
- návrh možnosti víceletého financování z rozpočtu Statutárního města Mladá Boleslav

Plán rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav bude využíván při přípravě rozpočtu města, a tvorbě a aplikaci pravidel pro rozdělování neinvestičních dotací pro sociální oblast.

Za naplnění cílů Plánu rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav je zodpovědný příslušný náměstek primátora pro sociální oblast.

Zpracování Plánu rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav probíhalo během let 2016 a 2017 a uvedená data jsou platná k 1. květnu 2018.

Autorský tým:

Zdeňka Veškrnová, náměstkyně primátora pro sociální oblast

Mgr. Andrea Reslová, vedoucí Odboru sociálních věcí

Bc. Bohumil Horáček, koordinátor komunitního plánování sociálních služeb

Analytická část Plánu rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav byla vypracována ve spolupráci s Centrem pro komunitní práci střední Čechy.

A. PROFIL MĚSTA A ANALÝZA STAVU SOCIÁLNÍ OBLASTI

OBSAH

1	ÚVOD	5
1.1	Metodika a zdroje informací	5
1.2	Definice cílových skupin v sociální oblasti	6
2	ZÁKLADNÍ PROFIL MĚSTA MLADÁ BOLESLAV	6
2.1	Poloha, rozloha a administrativní členění	6
2.2	Počet obyvatel	7
2.3	Věková struktura	7
3	PŘEHLED POSKYTOVANÝCH SLUŽEB	9
3.1	Celkový přehled sociálních a návazných služeb na území města Mladá Boleslav	9
4	RODINA, DĚTI A MLÁDEŽ - ANALÝZA POTŘEB	12
4.1	Základní charakteristika cílové skupiny	12
4.2	Dostupné/poskytované registrované sociální služby na území města Mladá Boleslav	13
4.3	Současný stav poskytování sociálních služeb v Mladé Boleslavi	14
4.4	Rodina, děti a mládež - zásadní problémy cílové skupiny	16
4.5	Rodina, děti a mládež - co je potřeba podporovat	18
5	OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM - ANALÝZA POTŘEB	20
5.1	Základní charakteristika cílové skupiny	20
5.2	Dostupné/poskytované registrované sociální služby na území města Mladá Boleslav	21
5.3	Současný stav poskytování sociálních služeb v Mladé Boleslavi	23
5.4	Osoby se zdravotním postižením - zásadní problémy cílové skupiny	25
5.5	Osoby se zdravotním postižením - co je potřeba podporovat	26
6	SENIORŮ	27
6.1	Základní charakteristika cílové skupiny	27
6.2	Dostupné/poskytované registrované sociální služby na území města Mladá Boleslav	28
6.3	Současný stav poskytování sociálních služeb v Mladé Boleslavi	29
6.4	Senioři - zásadní problémy cílové skupiny	31
6.5	Senioři - co je potřeba podporovat	32
7	OSOBY SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ A OSOBY SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM OHROŽENÉ	34
7.1	Základní charakteristika cílové skupiny	34
7.2	Dostupné/poskytované registrované sociální služby na území města Mladá Boleslav	36
7.3	Současný stav poskytování sociálních služeb v Mladé Boleslavi	37
7.4	Osoby soc. vyloučené a osoby soc. vyloučením ohrožené - zásadní problémy cílové skupiny	38
7.5	Osoby soc. vyloučené a osoby soc. vyloučením ohrožené - co je potřeba podporovat	39
8	SWOT ANALÝZA	40
8.1	SWOT analýza – cílová skupina rodina, děti a mládež	40
8.2	SWOT analýza – cílová skupina osoby se zdravotním postižením	41
8.3	SWOT analýza – cílová skupina senioři	42
8.3	SWOT analýza – cílová skupina osoby soc. vyloučené a osoby soc. vyloučením ohrožené	43
8	ZÁVĚR	44

1 ÚVOD

1.1 Metodika a zdroje informací

Plán rozvoje sociální oblasti ve Statutárním městě Mladá Boleslav v analytické části popisuje stav poskytování sociálních služeb ve městě Mladá Boleslav k 1. květnu 2018.

Zpracování dokumentu vycházelo zejména z expertního pohledu, založeného mimo jiné na již zpracovaném komunitním plánu Statutárního města Mladá Boleslav, dostupných informací o poskytovaných službách (výroční zprávy, žádosti o dotace, závěrečné zprávy) a informací získaných z rozhovorů s dotčenými aktéry.

V klíčových momentech byly části dokumentu konzultovány se zástupci poskytovatelů sociálních a návazných služeb ve městě, s cílem co největší efektivnosti využití dostupných prostředků a provázanosti s dalšími zdroji na financování pomoci osobám nacházejících se v nepříznivé sociální situaci.

Analyzovány byly situace a priority uživatelů, rozdělených do čtyř základních skupin (rodiny s dětmi a mládež, osoby se zdravotním postižením, senioři, osoby sociálním vyloučením ohrožené a osoby sociálně vyloučené) tak, aby mohly být co nejpřesněji definovány jejich základní potřeby v oblasti poskytování sociálních a návazných služeb a mohlo být určeno, co je třeba ve vztahu k dané cílové skupině podporovat.

Z důvodu obecného přehledu je ještě před samotnou analýzu sociální oblasti v Mladé Boleslavi zařazen popis profilu města Mladá Boleslav, který poskytuje základní informace o jeho poloze, rozloze, administrativním členění, stejně jako o počtu jeho obyvatel a jejich věkové struktuře.

1.2 Definice cílových skupin v sociální oblasti

Pro účely analýzy sociální oblasti jsou občané Mladé Boleslavi (potencionální klienti) rozděleni do čtyř skupin dle specifických požadavků na čerpání sociálních služeb a služeb návazných. Tyto skupiny v podstatě korespondují se skupinami, se kterými se zabýval projekt Komunitního plánování sociálních služeb statutárního města Ml. Boleslav 2014 – 2018:

- rodina, děti a mládež,
- osoby se zdravotním postižením,
- senioři,
- osoby sociálním vyloučením ohrožené a osoby sociálně vyloučené.

U každé skupiny občanů je zmapována dostupnost a současný stav poskytování registrovaných sociálních služeb a návazných služeb na území města Mladá Boleslav, dále jsou ve vztahu ke každé jednotlivé skupině definovány základní potřeby a problémy v oblasti poskytování sociálních a návazných služeb a je uvedeno, co je třeba ve vztahu k dané cílové skupině podporovat.

2 ZÁKLADNÍ PROFIL MĚSTA MLADÁ BOLESLAV

2.1 Poloha, rozloha a administrativní členění

Město Mladá Boleslav se nachází v severní části Středočeského kraje. Leží na levém břehu středního toku Jizery, na soutoku s říčkou Klenicí zhruba 50 km severovýchodně od Prahy. Město je stavebně srostlé se sousedním malým městem Kosmonosy; dohromady toto souměstí obývá zhruba 50 tisíc obyvatel.

Obrázek č. 1: Poloha okresu Mladá Boleslav v rámci Středočeského kraje

Zdroj: SDA Mladá Boleslav 2013, <http://cs.wikipedia.org> (upraveno).

Od 1. 1. 2003 je Mladá Boleslav statutárním městem.¹ Město je centrem několika administrativních jednotek – správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ), správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP)² a okresu Mladá Boleslav. Předmětem této analýzy je pouze samotná obec Mladá Boleslav.

Tabulka č. 1: Základní geografické údaje o statutárním městě Mladá Boleslav

katastrální výměra (km ²)	28,89
počet obyvatel (k 1. 1. 2017)	44 056
nadmořská výška	235
počet částí obce	13
počet katastrálních území	7
počet základních sídelních jednotek	46

Zdroj: SDA Mladá Boleslav 2013, <https://www.czso.cz>

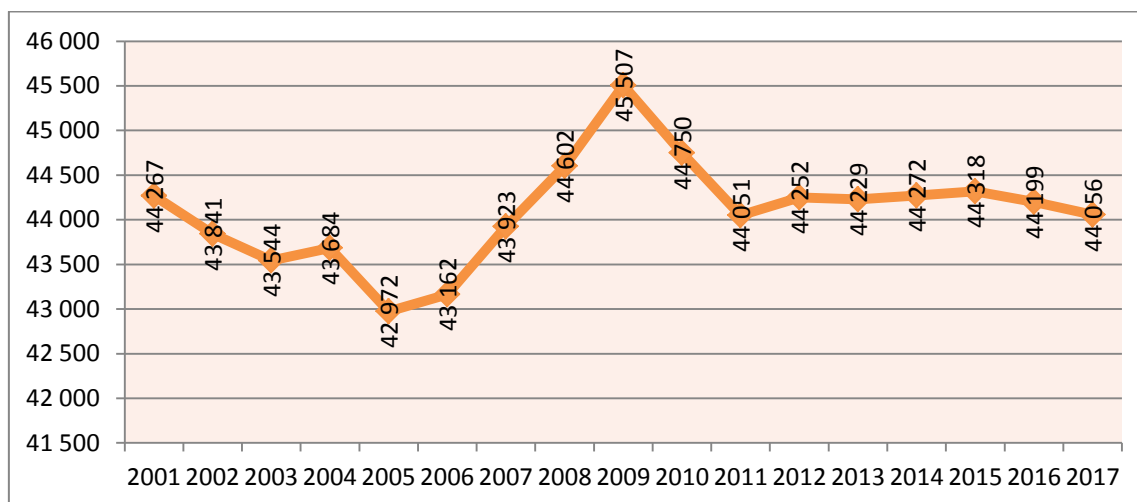
¹ Statutární město je město, jehož správa je organizována podle základní městské vyhlášky, která se označuje jako statut města. Statutární města v České republice se na rozdíl od ostatních měst, obcí a městysů mohou členit na dílčí samosprávné části, jež jsou vymezeny právě ve statutu dotčeného statutárního města.

² Statutární město Mladá Boleslav je obcí s rozšířenou působností.

2.2 Počet obyvatel

Ve městě Mladá Boleslav k 1. 1. 2017 žilo 44 056 obyvatel³. Je druhým největším městem ve Středočeském kraji. Současný počet obyvatel se od roku 2001 zásadně nemění.

Obrázek č. 2: Mladá Boleslav: vývoj počtu obyvatel 2001 - 2017

2.3 Věková struktura

V demografii a statistice je obyvatelstvo rozděleno do třech věkových skupin. Osoby ve věku 0 – 14 let (tedy děti) se označují jako lidé v předproduktivním věku, produktivní věk je 15 – 64 let, od věku 65 let je věk poproduktivní. V České republice, tak jako ve většině evropských zemí, došlo během uplynulých dvaceti let v ohledu věkové struktury obyvatelstva k jistým změnám.

V 90. letech a počátkem nového století ubývalo dětí, přičemž podíl osob v poproduktivním věku narůstal (zejména díky silným poválečným ročníkům). Až přibližně od roku 2005 dochází k viditelnějšímu nárůstu v předproduktivním věku, zejména díky vyšší natalitě. Tento trend je však pouze dočasný a tak lze spatřovat pokračující tendenci započatou v 90. letech minulého století. Jednoznačně můžeme tvrdit, že populace v celé České republice stárne. To se projevuje jak neustále se zvyšujícím průměrným věkem, tak především zvyšujícím se podílem osob v poproduktivním věku.

Tabulka č. 2: Věková struktura obyvatelstva ve městě Mladá Boleslav v letech 2007 a 2016⁴

	0 – 14	15 – 64	65 a více	0 – 14	15 – 64	65 a více	Průměrný věk
	počet obyvatel			podíl v procentech			
2007	5 724	32 428	5 771	13,0	73,8	13,1	39,9
2016	6 271	30 150	7 778	14,2	68,2	17,6	41,9

³ <https://www.czso.cz/documents/10180/45964084/1300721703.pdf/c2733bca-a698-42cb-a6ec-19b8e95f5bc6?version=1.0>

⁴ Údaje jsou platné vždy k 1. lednu sledovaného roku

Z uvedených hodnot vyplývá, že v průběhu posledních deseti let se proměnila skladba mladoboleslavské populace podle věkových skupin. Zatímco v roce 2007 byl podíl dětí a mládeže pouze o 0,1 % nižší než podíl osob nad 65 let, o deset později byl tento rozdíl mnohem větší – seniorů bylo o 3,4 % více než dětí a mládeže. Počet seniorů v populaci se zvýšil o 4,5 procenta. Zároveň došlo k poklesu podílu osob v produktivním věku 15 – 64 let o celkem 5,6% a nárůstu výše průměrného věku obyvatelstva o 2 %.

Současná demografická situace ve městě Mladá Boleslav je podobná celkovému stavu v České republice – postupně dochází k celkovému stárnutí populace, tj. snižuje se podíl nejmladších věkových skupin na celkové věkové skladbě populace a roste podíl populačně silných poválečných ročníků v důchodovém věku. Příčinou je především rostoucí počet seniorů v důsledku prodlužování střední délky života populace.

S velkou pravděpodobností lze předpokládat, že vývoj struktury populace ve městě Mladá Boleslav, bude v budoucnu kopírovat demografické tendence na národní úrovni. Hodnota tzv. indexu stáří je ve městě Mladá Boleslav byla prosinci 2016 v podstatě shodná s Českou republikou a zároveň je vyšší než ve Středočeském kraji a v ostatních obcích mladoboleslavského regionu.

Tabulka č. 3: Věková struktura a index stáří obyvatel vybraných územních celků⁵

	Počet bydlících obyvatel	Podíl obyvatel ve věku 0 - 14 let (%)	Podíl obyvatel ve věku 15 - 64 let (%)	Podíl obyvatel ve věku 65 let a více (%)	Index stáří ⁶
Česká republika	10 553 843	14,3	69,6	15,8	110,5
Středočeský kraj	1 333 064	15,5	69,4	14,8	95,8
Mladá Boleslav	44 199	13,0	72,1	14,4	110,9

⁵ Stav k 1. 1. 2016.

⁶ Index stáří udává počet obyvatel ve věku nad 65 let na 100 obyvatel ve věku 0-14 let.

3 PŘEHLED POSKYTOVANÝCH SLUŽEB

3.1 Celkový přehled sociálních a návazných služeb na území města Mladá Boleslav

V následující části formou souhrnné tabulky uveden celkový přehled registrovaných sociálních služeb, působících na území Statutárního města Mladá Boleslav, tzn. služeb dle zákona 108/2006, v platném znění.

Na přehled registrovaných sociálních služeb navazuje tabulka s celkovým přehledem návazných služeb a služeb směřujících k prevenci sociálního vyloučení, tzn. služeb, které vhodně doplňují registrované sociální služby nebo služby vedoucí k prevenci sociálního vyloučení.

Výčet obsahuje ty organizace, o kterých zástupci města Mladá Boleslav a zpracovatel v době zpracování materiálu věděli. Nejedná se o celkový výčet organizací, které mohou individuálně občanům Mladé Boleslavi poskytovat služby.

Tabulka č. 4: Přehled dostupných druhů registrovaných sociálních služeb v Mladé Boleslavi

Druh služby	Poskytovatel
Azylové domy	R - Mosty, z.s.
Denní stacionář	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb
	Jistoty Domova, z.ú.
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav
Domovy pro seniory	Dům seniorů Mladá Boleslav
	Saguaro Plus, s.r.o.
Domov se zvláštním režimem	Saguaro Plus, s.r.o.
Chráněné bydlení	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb
	Fokus Mladá Boleslav sdružení pro péči o duševně nemocné
Intervenční centra	Luma MB, z. s.
	Respondeo, z.s.
Kontaktní centra	Semiramis z.ú.
Nízkoprahová denní centra	Naděje
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Proxima Sociale, o.p.s.
Noclehárny	Naděje
Odborné sociální poradenství	Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.
	Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje
	Luma MB, z. s.
	Jistoty Domova, z.ú.
	Linka důvěry SOS a Centrum psychoterapie
	Semiramis z.ú.
	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, Mladá Boleslav
	Spokojený domov, o.p.s.
Centrum pro zdravotně postižené a seniory Stč. kraje	
Odlehčovací služby	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb

	Jistoty Domova, z.ú.
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav
	Spokojený domov, o.p.s.
Osobní asistence	Jistoty Domova, z.ú.
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav
	Spokojený domov, o.p.s.
Pečovatelská služba	Diecézní charita Litoměřice, středisko Mladá Boleslav
	Jistoty Domova, z.ú.
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav
	Spokojený domov, o.p.s.
Podpora samostatného bydlení	Fokus Mladá Boleslav, sdružení pro péči o duševně nemocné
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Luma MB, z. s.
	Poradna pro občanství, občanská a lidská práva
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s.
	SONS, z. s.
Sociálně právní ochrana dětí (pověření k výkonu)	Respondeo, z.s.
Sociálně terapeutické dílny	Fokus Mladá Boleslav sdružení pro péči o duševně nemocné
Sociální rehabilitace	Fokus Mladá Boleslav sdružení pro péči o duševně nemocné
Telefonická krizová pomoc	Luma MB, z. s.
	Linka důvěry SOS a Centrum psychoterapie
Terénní programy	Luma MB, z. s.
	Naděje
	Poradna pro občanství, občanská a lidská práva
	Semiramis z.ú.
Tísňová péče	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav
Tlumočnické služby	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s.
Týdenní stacionář	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb

Zdroj: Analýza poskytovatelů sociálních služeb MB, 2013 a sběr dat dostupných k 30. červenci 2017.

Dle výše uvedené tabulky na území města Mladá Boleslav působilo k 30. červenci 2017 celkem 20 aktivních poskytovatelů sociálních služeb, kteří jsou registrováni dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Tabulka č. 5: Přehled dostupných druhů návazných služeb v Mladé Boleslavi

Název poskytovatele služeb	Cílové skupiny občanů, s kterými organizace pracují/poskytují jim služby			
	Senioři	Rodina, děti a mládež	Osoby se zdravotním postižením	Osob v krizi
Agentura Slunečnice				
Asociace náhradních rodin České republiky				
Centrum pro dětský sluch TAMTAM o. p. s.				
Dětské centrum Oblastní nemocnice Mladá Boleslav				
Diakonie ČCE – středisko Praha, raná péče Diakonie				
DMO Pobyty, z. s.				
Dobrovolnické centrum města Mladá Boleslav				
Domácí péče, Oblastní nemocnice Mladá Boleslav				
Dům dětí a mládeže „Na Výstavišti“				
HELP Centrum				
Klub PARKINSON Mladá Boleslav				
Klub University 3. věku a volného času seniorů				
Kluby důchodců Města Mladá Boleslav				
Liga proti rakovině				
Malyra, Bc . Kamila Sedláková				
Nadační fond „Šance pro děti“				
Oblastní spolek Českého červeného Kříže Mladá Boleslav				
Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje				
Pionýr - 1. PTS Táborník				
Probační a mediační služba ČR, středisko Mladá Boleslav				
Psychiatrická ambulance, Clinterap s.r.o.				
Psychologické poradenství a psychoterapie - Kavanová				
Reza MB Mateřská škola a Jesle, o. p. s.				
Rodinné centrum DŮM, Sbor Jednoty bratrské v Mladé Boleslavi				
S. E. N. klub (Stále energičtí a nezávislí)				
Sdružení pro integraci a migraci, o. s.				
Slánka, z. s.				
Služby a školení MB				
Speciálně pedagogické centrum - MŠ, ZŠ, DD				
Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR				
Sportovní spolek Bulldog gymczechfighters team				
Strom života, z. s.				
Svaz diabetiků ČR - územní organizace Mladá Boleslav				
Svaz tělesně postižených TP1				
ZO SPCCH Mladá Boleslav, Svaz postižených civilizačními chorobami				

Zdroj: Město Mladá Boleslav k 30. červenci 2017.

4 RODINA, DĚTI A MLÁDEŽ - ANALÝZA POTŘEB

4.1 Základní charakteristika cílové skupiny

Rodinu lze chápat v nejširším smyslu jako sociální jednotku, jejímž konstitutivním znakem je soužití minimálně dvou generací v přímé příbuzenské linii (rodič-dítě) nebo rodinu vnímáme jako vztah, který je založen na právních institucích, které nejsou založeny na biologickém rodičovství (např. osvojení). Pro potřeby této kapitoly se zaměříme pouze na rodinu s dětmi a mládež.

Ve vazbě k této cílové skupině, je oblast Sociálně-právní ochrany dětí v ČR, kterou zajišťuje stát. Nejdůležitějším zákonem v této oblasti je zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (dále zákon 359/1999), ve znění pozdějších předpisů. Většina činností v něm je výkonem státní správy v přenesené působnosti. Samosprávné aktivity obce doplňují aktivity v rámci výkonu státní správy nebo reagují na specifické potřeby této cílové skupiny.

Dále za dítě dle české legislativy lze považovat osobu do 18 let věku, pokud nenabyla svéprávnosti dříve. Termín mládež je velmi neurčitý a v tomto textu ho vymezujeme jako osoby ve věku 15 – 18 let.

Orgán sociálně-právní ochrany (OSPOD)

OSPOD je opatrovníkem (zástupcem) dítěte v řízeních, jako je rozhodování o péči o děti, o výživném apod. OSPOD vyhledává ohrožené děti, je zodpovědný za preventivní opatření v rodinách, zprostředkovává náhradní rodinnou péči a vypracovává pro soud posudky a doporučení (např. aby byla nařízena výlučná nebo střídavá péče o dítě apod.).

V Mladé Boleslavi je OSPOD součástí Odboru sociálních věcí magistrátu města Mladá Boleslav a sídlí na adrese Staroměstské náměstí 71, Mladá Boleslav.

Činnost OSPOD lze rozdělit na:

- rodinnou problematiku v širším pojetí, tzn. práce s rodinami v problematické situaci (např. ekonomické, výchovné, životní),
- oblast týkající se náhradní rodinné péče,
- oblast kurátorů pro mládež, kdy do jejich pracovní náplně spadá práce s rodinami, kde se dítě dopustilo skutku, který má znaky trestného činu, nebo má výchovné problémy.

Oblast práce kurátora pro děti a mládež

Kurátor pro děti a mládež je specializovaný pracovník, který vykonává sociálně-právní ochranu dětí se zaměřením na nezletilé, kteří mají výchovné problémy, páchají trestnou činnost a přestupky, nerespektují rodiče a jiné osoby odpovědné za výchovu, dopouštějí se záškoláctví, užívají alkohol a jiné drogy apod.

Kurátor pro děti a mládež navazuje spolupráci s rodinou dítěte zvláště na základě:

- upozornění školy, zdravotnického zařízení, informací orgánů činných v trestním řízení, anonymního upozornění;
- přímého kontaktu s rodiči, kteří požádají o pomoc při výkonu práv a povinností vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti;
- přímého kontaktu s nezletilým dítětem.

4.2 Dostupné/poskytované registrované sociální služby na území města Mladá Boleslav

Tabulka č. 6: Přehled poskytovaných druhů sociálních služeb v Mladé Boleslavi pro cílovou skupinu rodiny, děti a mládež

Druh služby	Poskytovatel	Kapacita
Azylové domy	R - Mosty, z.s.	42
Denní stacionář	Jistoty Domova, z.ú.	5
Intervenční centra	Luma MB, z. s.	1
	Respondeo, z.s.	1
Kontaktní centra	Semiramis z.ú.	20
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Proxima Sociale, o.p.s.	25
Odborné sociální poradenství	Centrum pro integraci cizinců, o.p.s	X
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.	X
	Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje	X
	Luma MB, z. s.	112
	Jistoty Domova, z.ú.	X
	Linka důvěry SOS a Centrum psychoterapie	X
	Semiramis z.ú.	X
	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, Mladá Boleslav	0
	Spokojený domov, o.p.s.	X
	Laxus z.ú. ⁷	X
Osobní asistence	Jistoty domova, z.ú.	20
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	40
	Spokojený Domov, o.p.s.	15
Pečovatelská služba	Jistoty Domova, z.ú.	X
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	X
Sociálně právní ochrana dětí (pověření k výkonu)	Respondeo, z.s.	1
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Luma MB, z. s.	67
	Poradna pro občanství, občanská a lidská práva	10
Telefonická krizová pomoc	Luma MB, z. s.	89
	Linka důvěry SOS + Centrum psychoterapie	X
Terénní programy	Luma MB, z. s.	63
	Naděje	7
	Poradna pro občanství, občanská a lidská práva	200
	Semiramisz.ú.	X

Zdroj: Analýza poskytovatelů sociálních služeb 2016.

⁷ Centrum pro obviněné a odsouzené.

4.3 Současný stav poskytování sociálních služeb v Mladé Boleslavi

Pro cílovou skupinu osoby rodiny s dětmi a mládež jsou sociální služby na území města Mladá Boleslav poskytovány formou:

- pobytovou (jedná se o služby/zařízení, kdy v nich jejich uživatel bydlí),
- terénní (služby jsou osobně poskytovány v přirozeném prostředí jejich uživatelů),
- ambulantní (uživatelé dochází do zařízení poskytujícího tyto formu sociální služby).

Z pobytových sociálních služeb je na území města poskytováno:

- **Azylový dům** – službu poskytuje jeden poskytovatel, s kapacitou 40 lůžek a zaměřuje se na tyto cílové skupiny:
 - děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy,
 - oběti domácího násilí,
 - osoby bez přístřeší,
 - osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách,
 - osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy,
 - rodiny s dítětem/děti,
etnické menšiny.

Z terénních sociálních služeb je na území města poskytováno:

- **Intervenční centra** jsou v Mladé Boleslavi dvě, v celkové aktuální kapacitě 2 uživatelů. V obou službách se jedná o cílovou skupinu – oběti domácího násilí. Poskytována je ve formě terénní a ambulantní.
- **pečovatelskou službu** poskytují 4 poskytovatelé, 2 z nich poskytují svoji službu i rodinám s dětmi. Celkovou aktuální kapacitu nelze určit, vzhledem k různému pojetí uvádění kapacit.
- **telefonická krizová pomoc** je poskytována dvěma poskytovateli velmi široké škále cílových skupin.
- **terénní programy** poskytují 4 poskytovatelé.
 - děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy,
 - etnické menšiny,
 - oběti domácího násilí,
 - osoby bez přístřeší,
 - osoby v krizi,
 - osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy,
 - osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách,
 - osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách,
 - rodiny s dítětem/děti.

Z ambulantních sociálních služeb je na území města poskytováno:

- **kontaktní centrum**, poskytuje jeden poskytovatel a zaměřuje se na cílovou skupinu osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. Denní kapacitu má služba 20 uživatelů, okamžitou kapacitu má 3 klienty.
- **ambulantní pečovatelské služby**
- **nízkoprahové zařízení pro děti a mládež**. Roční kapacita služby je 1200 dětí a mládeže. Terénní forma služby má kapacitu 20 uživatelů. Služba pracuje s cílovými skupinami:
 - děti a mládež ve věku od 12 do 19 (v terénu až do 22let) let ohrožené společensky nežádoucími jevy, ve specifických případech až do 26 let,
 - osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách,
 - osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy.
- **sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** je služba, kterou poskytují dva poskytovatelé. Jedná se o terénní a ambulantní službu, určenou pro rodiny s dětmi.
- **intervenční centra** jsou v Mladé Boleslavi dvě, jak je uvedeno výše. Je poskytováno i v ambulantní formě.

Dále je pro tuto cílovou skupinu dostupné **odborné sociální poradenství**, které jim pomáhá nejen se orientovat v sociálních službách a sociálních dávkách, ale v rámci této služby, informace v oblastech, které jim mohou pomoci v jejich nepříznivé sociální situaci.

Z oblasti návazných služeb, je na území města Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje, které poskytuje psychologické a sociální poradenství pro jednotlivce, páry, rodiny a skupiny. Zřizovatelem je Krajský úřad Středočeského kraje a služba je poskytována bezplatně a může být i anonymní.

4.4 Rodina, děti a mládež - zásadní problémy cílové skupiny

- **UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU A DROG V RODINĚ, VČETNĚ DĚTÍ**
- **PRÁCE S OSAMĚLÝM RODIČEM**
- **RŮZNÉ FORMY BYTOVÝCH PROBLÉMŮ**
- **RODIČ ZVLÁDAJÍCÍ PÉČI POUZE ČÁSTEČNĚ/RODIČ NEZVLÁDAJÍCÍ PÉČI**
- **RODINY S VÍCE PROBLÉMY**
- **ZAJIŠTĚNÍ JINÉ POMOCI DÍTĚTI**
- **ZAJIŠTĚNÍ PĚSTOUNSKÉ PÉČE A JEJÍ PODPORA**
- **DĚTI A MLÁDEŽ Z DYSFUNKČNÍCH RODIN**
- **DĚTI A MLÁDEŽ Z RODIN, KDE RODIČE MAJÍ SVÉ LIMITY VE VÝCHOVĚ**

Upřesnění výše definovaných situací:

UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU A DROG V RODINĚ - Konkrétně se jedná o matky, které užívají různé návykové látky (alkohol, injekční drogy apod.) a chtějí svou závislost řešit. V případech, kdy nemají fungující nejbližší rodinu, která se postará o děti, je nutné umístění nezletilých dětí do příslušného zařízení, aby matka mohla nastoupit léčbu. Zařízení, která umožňují léčbu matek s dětmi, je nedostatek. Dále se jedná o situace, kdy návykové látky užívají děti. Současná služba - Semiramis, poskytne základní poradenství, ale jejich primární cílová skupina je více mezi dospělými. Schází koncepční řešení, tzn. dostupnost služby/programu pracujícího s dětmi, užívající návykové látky. Částečně tuto oblast zajišťuje NZDM Činžák. Konkrétně se jedná o nárůst pravidelných uživatelů marihuany, kdy užívání již ovlivňuje běžné fungování.

PRÁCE S OSAMĚLÝM RODIČEM - matky a otcové, kteří nečekaně zůstali na péči o rodinu sami. Jedná se o situace (smrt, rozchod, nemoc), kdy rodič samoživitel má potřebné kompetence, ale díky nastalé situaci musí řešit souběh více problémů. Jedná se např. o nečekaný nedostatek finančních prostředků, ztrátu bydlení či ztrátu zaměstnání. Dochází k nezvládnutí role rodiče a pomalému propadnutí celým systémem, který není nastaven na pomoc rodiči, který neztratil kompetence pečovat, ale potřebuje podpořit pouze v oblasti bydlení či zaměstnání, díky kterému se dokáže vypořádat s ostatními problémy lépe.

RŮZNÉ FORMY BYTOVÝCH PROBLÉMŮ, které vycházejí ze současné, nestabilní, bytové situace. Ze současné práce lze vysledovat, že v rodinách klientů/dětí s problémovým chováním (např. trestná činnost dítěte), je řešeno bydlení, kde např. vícečetná rodina žije v 2+KK. Lze usuzovat, že chování dítěte ovlivňuje nemožnost mít vlastní prostor v bytě, kde rodina bydlí. Další oblastí je problematické zajištění azylového bydlení pro otce s dětmi.

RODIČ ZVLÁDAJÍCÍ PÉČI POUZE ČÁSTEČNĚ/ RODIČ NEZVLÁDAJÍCÍ PÉČI. Jedná se o situace rodičů, kteří potřebují podpořit ve výchovných kompetencích, pomoc s běžnými věcmi, tzn. mezistupeň v oblasti podpory. Jiní potřebují naučit jak e v některých běžných situacích chovat, jedná se o rodiče, kteří nemají pozitivní scénáře rodinných rolí. Nebo se jedná o jednoho

rodiče, který nemá zázemí ve své blízké rodině, a tudíž situaci nezvládne, tito rodiče nemají problémy s bydlením. Dále rodiče, kteří nezvládají péči o své nezaopatřené děti.

RODINY S VÍCE PROBLÉMY (nemotivované rodiny). Jedná se o situaci rodin, které mají problém s alkoholem nebo jinými návykovými látkami, s vedením domácnosti, hospodařením, dluhy nebo s exekucemi, vzděláváním dětí a jejich plnění školní docházky.

ZAJIŠTĚNÍ POMOCI DÍTĚTI. Práce s rodinou, kde víceméně neexistuje šance, jak rodiče podpořit/motivovat k aktivitě, pracovníci soustředí pomoc pouze na dítě. Zajistí doučování tam, kde je potřeba, snaží se zajistit finančně dostupné volnočasové aktivity (prevence, aby dítě neskončilo v „partě“), obědy apod. Nejméně dostupná je pomoc pro děti 12 let, pro které je v tomto věku zásadní mimo jiné tvorba sociálních rolí.

ZAJIŠTĚNÍ PĚSTOUNSKÉ PÉČE A JEJÍ PODPORA. Zajištění pěstounské péče – příbuzenské, jedná se většinou o prarodiče. Důvodem péče jsou nepečující rodiče, kteří např. užívají návykové látky a díky nim se nemohou starat o své děti, nebo rodiče, kteří děti nechtějí, případně rodiče, které z finančních a bytových důvodů péči nemohou zajistit. V pěstounské péči nepříbuzenské je situace odlišná od pěstounské péče - příbuzenské. Jedná se o žadatele, kteří do pěstounství vstupují bez konkrétního vybraného dítěte. Jedná se o osoby, které chtějí pomoci nějakému dítěti v tíživé situaci a poskytnou mu domov a rodinnou péči. Pěstounská péče je pak zprostředkována na základě jejich žádosti a to k dítěti, které si sami nemohou vybrat. Tato skupina pěstounů si lépe uvědomuje svou roli, prošla potřebnou přípravou pro žadatele o PP, umí více pracovat s danou situací, ale i zde jsou velké odlišnosti. Role pěstounů je rolí náročnou, kdy je třeba celé pěstounské rodině poskytovat odpornou pomoc.

PRÁCE S DĚTMI A MLÁDEŽÍ Z DYSFUNKČNÍCH RODIN. Jedná se o rodiny/rodiče, kteří nemají dostatečné časové kapacity na péči o své děti. Vydělávají, aby užívali rodinu, nezbývá jim čas na společné trávení volného času s dětmi apod. Většinu času tráví v zaměstnání a nemají přehled, jak jejich děti tráví volný čas. Například domů z práce se vrací v pozdních večerních hodinách, pozdraví se s dětmi a ráno jdou zase do práce. Ve většině případů se jedná o matky - samoživitelky, případně s partnery přiživujícími se na rodině.

PRÁCE S DĚTMI A MLÁDEŽÍ Z RODIN, kde rodiče mají své limity ve výchově dětí a kladou důraz na jiné skutečnosti, než je péče o děti. Rodiče si např. neuvědomují nutnost omlouvat své děti ve škole včas, podporovat je při přípravě do školy apod.

4.5 Rodina, děti a mládež - co je potřeba podporovat

- **Spolufinancování stávajících služeb v definované kapacitě.**
- **Asistovaný styk/asistované předávání dětí.**
- **Dostupnost dalších návazných služeb** jako je mediace, služby psychologů, dostupnost psychiatrů, časově dostupná rodinná individuální terapie.
- Organizace poskytující **doprovázení pro rodiny** v jejich přirozeném prostředí.
- Dostupnost služeb **pro práci s rodinou, kde jsou užívány návykové látky.**
- **Dostupnost služeb** – doučování, volnočasové aktivity pro děti ze sociálně slabých rodin.
- Realizace **příměstských táborů a prázdninových aktivit** finančně dostupných pro sociálně slabé rodiny.
- Navýšení kapacity **dětských psychologů.**
- Finanční možnosti **bydlení bez kauce – zajištění kauce jinými subjekty.**
- Dostupné **azylové a krizové** bydlení.
- **Rozvoj zázemí pro nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.** Klíčová je pro tuto službu lokalita, která musí být pro cílovou skupinu dětí a mládeže přístupná. Podpora města Mladá Boleslav by měla směřovat k udržení stávajícího nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, a k podpoře nově vznikajících nízkoprahových volnočasových zařízení na území města. Prioritou by v tomto případě mělo být pokrytí více lokalit v Mladé Boleslavi a podpora vzniku nízkoprahového zařízení pro děti mladší 12 let.
- **Zajištění dostatečných kapacit terénní sociální práce** realizovanou registrovanými sociálními službami v rámci celého území města.
- **Realizace resocializačních pobytů,** které jsou velmi přínosné. Je možné využít i zprávy o jejich průběhu ve vazbě k jednotlivým klientům.
- Zřízení **ambulantního Střediska výchovné péče** na území města a jeho služby, včetně dobrovolných pobytů a pobytů nařízených soudně.
- **Preventivní aktivity** různých subjektů.
- **Doučování pro děti ze sociálně slabých rodin.**
- Rozvoj služby **sanace rodiny,** kde je zastoupena potřebná škála odborníků, včetně možnosti mobilního týmu.
- Organizace, které realizují aktivity, kde děti a mládež mají možnost aktivně trávit **volný čas mimo organizované aktivity/kroužky,** na které rodina nemá finance. Děti se díky tomu naučí smysluplně trávit volný čas.
- Organizace, které poskytují **konzultace pro rodiče v oblasti dluhového poradenství a pracují s rodinou.**
- Možnosti zajištění dostupných a kvalitních služeb **dětské psychiatrické péče.**
- Rozvoj **spolupráce se sociálními pracovníky z řad poskytovatelů registrovaných sociálních služeb při řešení konkrétních situací klientů,** při zachování anonymity.
- **Práce s rodinou jako s celkem** – napříč obory, situacemi, institucemi, tudíž vzájemně spolupracovat.
- **Asistence pro děti ve školách, jedná se o asistenci pro děti,** které jsou různě znevýhodněné a mají relativně vysoké rozumové schopnosti na praktické školy. Je potřeba zajistit asistenta pedagoga a osobního asistenta dítěte jako sociální službu.
- **Rozvoj spolupráce základních škol a Odboru se zaměřením na práci s dětmi.**
- **Udržitelnost služby doprovázejících organizací** a jejich podporu.

V rámci tvorby Komunitního plánu sociálních služeb Statutárního města Mladá Boleslav na období 2014-2018 byla zpracována Analýza potřeb cílové skupiny děti a mládež. Z této analýzy vzešly ve skupině děti a mládež a děti následující požadavky:

- Podpora činnosti Městského parlamentu dětí a mládež.
- Podpora finančně dostupných a zájmových mimoškolních aktivit, např. formou stipendijních.
- Podpora nově vznikajících nízkoprahových volnočasových zařízení na území města.
- Podpora stávajícího nízkoprahového zařízení pro děti a mládež a jeho rozvoj do dalších lokalit, a rozvoj zaměřující se na děti mladší 12 let.
- Podpora terénních služeb.
- Podpora volnočasových klubů zřizovaných při základních školách.

Tyto požadavky mohou být ze strany města Mladá Boleslav uskutečněny vhodnou podporou poskytovatelů sociálních služeb, pro které jsou děti, mládež a rodina prioritní cílovou skupinou.

- Podpora sociální práce s rodinou.
- Podpora zařazení dětí ze sledovaných rodin do předškolních zařízení.
- Podpora starších dětí v motivaci ke školní docházce a plnění školních povinností.
- Podpora aktivit školských zařízení vedoucích k integraci dětí a mládeže z etnických menšin.
- Podpora pomoci s doučováním.
- Podpora terénních služeb.

Prioritou by v tomto případě měla být podpora sociální práce s rodinou a podpora vzniku a rozvoje terénních služeb pro děti, mládež a rodiny ohrožené rizikovými jevy.

5 OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM - ANALÝZA POTŘEB

5.1 Základní charakteristika cílové skupiny

Zdravotní postižení je možno charakterizovat jako dlouhodobý nebo trvalý nepříznivý zdravotní stav, který již nelze léčbou výrazně zlepšit či zcela odstranit. Na rozdíl od řady dalších skutečností, které může jejich nositel ovlivnit, se přitom jedná o situaci, která je většinou nezávislá na vůli jedince. Vznik a existence zdravotního postižení představuje takovou sociální událost, která zásadním způsobem ovlivňuje život každého člověka, kterého se dotýká.

Bezprostřední dopady má nejen na samotné občany se zdravotním postižením, ale také na jejich rodiny. Zejména u těžších forem zdravotního postižení dochází k výrazným změnám v možnostech plnohodnotné účasti a zapojení jak v soukromých aktivitách, tak i ve veřejném životě.

Do této části šetření jsou zahrnuti i lidé, kteří jsou omezeni ve svéprávnosti a jsou občany města Mladá Boleslav nebo se zde dlouhodobě zdržují. Veřejný opatrovník jim, mimo jiné, pomáhá v jejich složité životní situaci a současně jim poskytuje základní poradenství související s jeho činností.

Počet osob se zdravotním postižením nelze vyčíslit, vzhledem k neexistenci statistických údajů na úrovni obce. Dle celorepublikových šetření dosahuje podíl osob se zdravotním postižením 10 % z celkové populace ČR, z čehož lze při vědomí určité nepřesnosti za předpokladu, že by výskyt tohoto jevu odpovídal právě průměrným hodnotám dosaženým v ČR, odhadovat, že v Mladé Boleslavi žije cca. 4 406 osob se zdravotním postižením. Jedná se o údaj, který zahrnuje osoby s různým druhem a rozsahem zdravotního postižení, tzn. i s různým rozsahem potřebné pomoci.

Pro popis velikosti skupiny lidí, kteří potřebují různou formu pomoci, je možné pracovat i s údaji, které eviduje Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Příbrami, kontaktní pracoviště Mladá Boleslav. Konkrétně se jedná o *Příspěvek na péči*, který je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle zákona o sociálních službách. Z poskytnutého příspěvku tyto osoby hradí pomoc, kterou jim může dle jejich rozhodnutí poskytovat buď osoba blízká, asistent sociální péče, registrovaný poskytovatel sociálních služeb a další.

Osoby se zdravotním postižením využívají primárně tyto sociální služby: odborné sociální poradenství, chráněné bydlení, pečovatelskou službu, sociálně aktivizační službu, odlehčovací službu, týdenní a denní stacionář a osobní asistence.

5.2 Dostupné/poskytované registrované sociální služby na území města Mladá Boleslav

Tabulka č. 7: Přehled poskytovaných druhů sociálních služeb v Mladé Boleslavipro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením

Druh služby	Poskytovatel	Kapacita
Denní stacionář	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	90 ⁸
	Jistoty Domova, z.ú.	5 ⁹
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	7 ¹⁰
Chráněné bydlení	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	26 ¹¹
	Fokus Mladá Boleslav sdružení pro péči o duševně nemocné	18 ¹²
Intervenční centra	Luma MB, z. s.	
	Respondeo, z.s.	
Odborné sociální poradenství	Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.	X
	Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje	X
	Luma MB, z. s.	X
	Jistoty Domova, z.ú.	x
	Linka důvěry SOS a Centrum psychoterapie	x
	Semiramisz.ú.	x
	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, Mladá Boleslav	x
	Spokojený domov, o.p.s.	x
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.	x
Odlehčovací služby	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	5 ¹³
	Jistoty Domova, z.ú.	2 ¹⁴
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	2/1 ¹⁵
	Spokojený domov, o.p.s.	10 ¹⁶
Osobní asistence	Jistoty Domova, z.ú.	20 ¹⁷
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	40 ¹⁸
	Spokojený domov, o.p.s.	15 ¹⁹
Pečovatelská služba	Diecézní charita Litoměřice, středisko Mladá Boleslav	x
	Jistoty Domova, z.ú.	x

⁸ Působnost Středočeský kraj, věková kategorie od 7 do 64 let, rozloženo do dvou zařízení, cílová skupina: osoby s kombinovaným a mentální postižením.

⁹ Věková kategorie od 3 let výše, cílová skupina osoby s mentálním a zdravotním postižením, senioři a rodiny s dětmi.

¹⁰ Věková kategorie od 19 do 80 let a výše, cílová skupina osoby s tělesným, sluchovým, zdravotním a zrakovým postižením a senioři.

¹¹ Působnost Středočeský kraj, věková kategorie od 19 – 64 let, cílová skupina osoby s mentálním postižením.

¹² Věková kategorie klientů od 19 do 80 let, cílová skupina osoby s chronickým duševním onemocněním.

¹³ Působnost Středočeský kraj, věková kategorie od 7 do 45 let, cílová skupina osoby s kombinovaným a mentálním postižením.

¹⁴ Bez omezení věku, cílová skupina osoby se zdravotním postižením a senioři, terénní forma.

¹⁵ Věková kategorie od 19 do 80 let a výše, cílová skupina osoby s tělesným, sluchovým, zdravotním a zrakovým postižením. Jedno lůžko je terénní.

¹⁶ Působnost Středočeský a Liberecký kraj, věková kategorie od 19 do 80 let a výše, cílová skupina osoby se zdravotním postižením a senioři.

¹⁷ Bez omezení věku, cílová skupina osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi a senioři.

¹⁸ Bez omezení věku, cílová skupina osoby s různým zdravotním postižením, rodiny s dětmi a senioři.

¹⁹ Věková kategorie od 6 let, cílová skupina osoby s různým zdravotním postižením.

	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	X
	Spokojený domov, o.p.s.	x
Podpora samostatného	Fokus Mladá Boleslav, sdružení pro péči o duševně nemocné	10 ²⁰
Raná péče		x
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s.	x
	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, Mladá Boleslav	x
Sociálně terapeutické dílny	Fokus Mladá Boleslav sdružení pro péči o duševně nemocné	10/15/15 ²¹
Sociální rehabilitace	Fokus Mladá Boleslav sdružení pro péči o duševně nemocné	30/10/200 ²²
Tísňová péče	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	x
Tlumočnické služby	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s.	x
Týdenní stacionář	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	25 ²³

Zdroj: Analýza poskytovatelů sociálních služeb Mladé Boleslavi 2013 a data dostupná k 30. červenci 2017 v Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR

²⁰ Věková kategorie od 19 do 80 let, cílová skupina osoby s chronickým duševním onemocněním. Služba je poskytována terénní formou.

²¹ Kapacita kavárny/knihařské dílny/ zahradnické dílny.

²² Kapacita bazální dílny/zaměstnávání/terénní tým.

²³ Působnost Středočeský kraj, věková kategorie 16 – 35, CS osoby s kombinovaným a mentálním postižením.

5.3 Současný stav poskytování sociálních služeb v Mladé Boleslavi

Pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením jsou na území města Mladá Boleslav poskytovány formou:

- pobytovou (jedná se o služby/zařízení, kdy v nich jejich uživatel bydlí),
- terénní (služby jsou osobně poskytovány v přirozeném prostředí jejich uživatelů),
- ambulantní (uživatelé dochází do zařízení poskytujícího tyto formy sociální služby).

Z pobytových sociálních služeb je na území města poskytováno:

- o **chráněné bydlení** – Službu poskytující dva poskytovatelé. Jeden se zaměřuje na osoby s mentálním postižením a druhý na osoby s chronickým duševním onemocněním. Celková kapacita je 44 míst (26/18).
- o **odlehčovací služba** - Službu poskytují čtyři poskytovatelé. Zaměřují se na různé cílové skupiny – seniory a osoby s různým zdravotním postižením, včetně mentálního a kombinovaného postižení. Celková kapacita je 7 míst v pobytové formě a pro třináct uživatelů může být poskytována v terénní formě.
- o **týdenní stacionář** je pobytová služba určená pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením, v kapacitě 25 osob.

Z terénních sociálních služeb je na území města poskytováno:

- o Jak je výše uvedeno, jeden poskytovatel poskytuje terénní **odlehčovací službu**.
- o **osobní asistenci** poskytují tři poskytovatelé. Zaměřují se na seniory, osoby se zdravotním postižením a rodiny s dětmi. Celková kapacita je 75 klientů, ale vzhledem k odlišnému uvádění kapacity jednotlivých poskytovatelů, se nejedná o okamžitou kapacitu.
- o **podpora samostatného bydlení** je služba v kapacitě 10 lůžek, poskytovaná jedním poskytovatelem a zaměřující se na osoby s chronickým duševním onemocněním.
- o **sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením** poskytuje jeden poskytovatel pracující s lidmi se sluchovým postižením.
- o **tísňovou péči** poskytuje jedna organizace, stejně jako tlumočnickou službu.
- o jak je výše uvedeno, **odlehčovací služba** je poskytována i v terénní formě pro 13 uživatelů.
- o **pečovatelskou službu** poskytují 4 poskytovatelé, celkovou aktuální kapacitu nelze určit, vzhledem k různému pojetí uvádění kapacit.

Z ambulantních sociálních služeb je na území města poskytováno:

- **sociálně terapeutickou dílnu** poskytuje jeden poskytovatel ve třech zařízeních. Konkrétně se jedná o zahradnickou dílnu, knihařskou dílnu a kavárnu. Celková kapacita je 40 uživatelů, jedná se o osoby s chronickým duševním onemocněním.
- **denní stacionář**, službu, kterou zajišťují tři poskytovatelé zaměřující se ve dvou případech i na seniory. Všichni tři poskytovatelé se zaměřují na různé druhy zdravotního postižení. Kapacity je celkem 102 uživatelů. Z toho 90 míst je v rámci Centra 83, které se zaměřuje pouze na osoby s mentálním a kombinovaným postižením.
- **sociální rehabilitace**, je poskytovaná opět jedním poskytovatelem pro cílovou skupinu osob s chronickým duševním onemocněním. Kapacita je 30 uživatelů v bazální dílně, 10 v zaměstnávání a 200 (dle registru poskytovatelů sociálních služeb ČR, není jasné, zda se jedná o roční kapacitu, či jinou) uživatelů terénního týmu.
- **ambulantní pečovatelské služby**

Osoby se zdravotním postižením dále využívají služby **odborného sociálního poradenství**, které jim pomáhá nejen se orientovat v sociálních službách a sociálních dávkách, ale v rámci této služby jsou jim také nabízeny rekondice, zapůjčení kompenzační pomůcek a informace v oblastech, které je zajímají.

5.4 Osoby se zdravotním postižením - zásadní problémy cílové skupiny

- **NEDOSTATEČNÁ INFORMOVANOST O MOŽNOSTECH POMOCI**
- **FINANČNÍCH PROBLÉMY**
- **MOBILITA OBČANŮ**
- **OBTÍŽNÉ UPLATNĚNÍ NA TRHU PRÁCE**
- **ZAJIŠTĚNÍ INDIVIDUÁLNÍ FORMY POMOCI V DOMÁCÍM PROSTŘEDÍ**
- **ZAPOJENÍ SE DO VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT**

Upřesnění výše definovaných situací:

NEDOSTATEČNÁ INFORMOVANOST O MOŽNOSTECH POMOCI V RŮZNÝCH SOCIÁLNÍCH SITUACÍCH (např. využívání kompenzačních pomůcek, hledání potřebné služby, dále poradenství, jak pečovat doma). Klienti často potřebují právní poradenství a jiné sociální a návazné služby. Jedná se např. o zajištění doprovodů, osobní asistenci, případně pečovatelskou službu. Z řad návazných aktivit se jedná o různé formy volnočasových aktivit.

FINANČNÍ PROBLÉMY.

- Situace, kdy se osoby se zdravotním postižením ocitnou **NEČEKANĚ BEZ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ**. Jedná se např. o situace, kdy jim přestaly být vypláceny sociální dávky a musí řešit náklady spojené s bydlením a další nezbytné výdaje.
- **ŘEŠENÍ EXEKUCÍ A DLUHŮ**. Tyto dluhy a exekuce vznikly z různých důvodů.

MOBILITA OBČANŮ. Osoby se zdravotním postižením ve svém každodenním životě řeší mnoho překážek v dopravě a infrastruktuře.

OBTÍŽNÉ UPLATNĚNÍ NA TRHU PRÁCE. Osoby se zdravotním postižením často nejsou schopny pracovat na otevřeném trhu práce, potřebují specifické podmínky pro práci. U některých klientů, např. opatrovanců, není zaměstnání z důvodu postižení možné.

ZAJIŠTĚNÍ INDIVIDUÁLNÍ FORMY POMOCI V DOMÁCÍM PROSTŘEDÍ, kde je potřeba klást důraz na kvalitu pracovníků v přímé práci s klientem a služeb v kterých pracují. Podstatná je osobní asistence, dostupné chráněné bydlení, odlehčovací služby a další dle specifík jednotlivých druhů hendikepů. Nedílnou součástí je dostupnost kompenzačních pomůcek.

ZAPOJENÍ SE DO VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT, které jsou na území města dostupné. Umožnit dětem i dospělým se zdravotním postižením se takových aktivit plnohodnotně účastnit, nebo se do nich zapojit.

5.5 Osoby se zdravotním postižením - co je potřeba podporovat

- **Udržení a spolufinancování stávajících sociálních služeb, které využívají osoby se zdravotním postižením.**
Konkrétně se jedná o:
 - Podporu pečovatelských služeb a díky tomu mimo jiné zajistit potřebnou péči v domácím prostředí.
 - Podporu a rozšíření služby osobní asistence.
 - Podporu a rozšíření odlehčovacích služeb, terénní a pobytové, zaměřující se na různé věkové kategorie a cílové skupiny.
 - Podporu a rozšíření služby chráněné bydlení pro různé cílové skupiny.
 - Podporu odborného sociálního poradenství se zaměřením na dluhové poradenství.
 - Podporu psychologických služeb cílených na osoby se zdravotním postižením.
 - Podporu půjčoven kompenzačních pomůcek.
- **Udržení nabídky dobrovolnických aktivit.**
- **Podpora dostupnosti mobilních týmů pro osoby s duševním onemocněním.** Jedná se o tým odborníků, který pracuje s lidmi v jejich domácím prostředí, přesvědčí je k užití léků, může jim je podat. V případě potřeby může zajistit jednodenní hospitalizaci či další odbornou pomoc. Dochází tak ke zvyšování kvality života osob s duševním onemocněním a snižování dlouhodobé hospitalizace.
- **Rozvíjení formy informovanosti o dostupné pomoci.**
- **Rozvoj pracovního uplatnění osob znevýhodněných na trhu práce z důvodu zdravotního znevýhodnění.** Nedílnou součástí jsou osoby pečující o své blízké a umožnění jim uplatnění na trhu práce.
- **Rozvoj volnočasových aktivit pro různé věkové skupiny osob se zdravotním postižením.**
 - Podpora spolků a zájmových organizací osob se zdravotním postižením.
 - Podpora dobrovolnictví v oblasti volnočasových aktivit a sociální integrace osob se zdravotním postižením.
 - Rozšiřování nabídky volnočasových aktivit cílených na osoby se zdravotním postižením.
 - Organizování akcí cílených na osoby se zdravotním postižením.
 - Podpora zachování sociálních kontaktů osob se zdravotním postižením.
- **Rozvoj bezbariérové dopravy a bezbariérových komunikací.** Včetně bezbariérové komunikace ve veřejných institucích.

6 SENIOŘI

6.1 Základní charakteristika cílové skupiny

Cílová skupina seniorů je v tomto dokumentu vymezena věkovou hranicí 65 let, tzn. osoby starší 65 let. Nejedná se o vymezení, které vyplývá ze samotného využívání registrovaných sociálních služeb, jinak řečeno dosažení věku 65 let není spojeno s nárůstem ve využívání sociálních služeb, ale je odvozena od obecnějšího široce sdíleného pojetí pojmu senior a institucionálních podmínek (kategorie osob ve věku 65 a starších je rozlišována např. v rámci statistického výkaznictví apod.).

Tuto široce definovanou cílovou skupinu je praktické dělit na dvě hlavní podskupiny, na osoby ve věku 65–84 let a osoby starší 85 let. Výraznější potřebu využití sociálních služeb má přirozeně druhá podskupina.

Na území statutárního města Mladá Boleslav bylo dle Českého statistického úřadu k 1. lednu 2016 celkem 7 778 osob starších 65 let, tj. 17,6% z celkové populace města. Počet seniorů v Mladé Boleslavi se mezi lety 2007 – 2016 zvýšil o 4,5 procenta, což znamená 0,5% meziročního nárůstu občanů v seniorském věku.

Současná demografická situace v Mladé Boleslavi i v České republice je podobná stavu ve většině evropských zemí – postupně dochází k celkovému stárnutí populace, tj. snižuje se podíl nejmladších věkových skupin na celkové věkové skladbě populace a roste podíl populačně silných poválečných ročníků v důchodovém věku. Příčinou je především rostoucí počet seniorů v důsledku prodlužování střední délky života populace.

Z populačního vývoje tedy vyplývá, že podíl obyvatel starších 65 let v populaci bude v roce 2020 více než dvacetiprocentní. S velkou pravděpodobností lze předpokládat, že vývoj struktury populace ve městě Mladá Boleslav, bude v budoucnu kopírovat demografické tendence na národní úrovni. Při předpokladu stejného vývoje by v Mladé Boleslavi v roce 2022 žilo přibližně 9 370 obyvatel věkové skupiny 65 a více let.

Vzhledem k pokračujícímu trendu stárnutí obyvatelstva lze v následujících letech očekávat zvýšenou poptávku po sociálních službách pro seniory.

6.2 Dostupné/poskytované registrované sociální služby na území města Mladá Boleslav

Tabulka č. 8: Přehled poskytovaných druhů sociálních služeb v Mladé Boleslavi pro cílovou skupinu senioři

Druh služby	Poskytovatel	Kapacita
Denní stacionář	Jistoty Domova, z.ú.	5 ²⁴
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	7 ²⁵
Domovy pro seniory	Dům seniorů Mladá Boleslav	82 ²⁶
	Saguaro Plus, s.r.o.	20 ²⁷
Chráněné bydlení	Fokus MB, sdružení pro péči o duševně nemocné	
Intervenční centra	Luma MB, z. s.	1 ²⁸
	Respondeo, z.s.	1 ²⁹
Noclehárny	Naděje	
Odborné sociální poradenství	Jistoty Domova, z.ú.	X
	Spokojený domov, o.p.s.	X
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Stč. kraje, o.p.s.	X
	Jistoty Domova, z.ú.	2 ³⁰
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	2/1 ³¹
	Spokojený domov, o.p.s.	10 ³²
Osobní asistence	Jistoty Domova, z.ú.	20 ³³
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	40 ³⁴
	Spokojený domov, o.p.s.	
Pečovatelská služba	Diecézní charita Litoměřice, středisko Mladá Boleslav	x
	Jistoty Domova, z.ú.	x
	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	X
	Spokojený domov, o.p.s.	x
Telefonická krizová pomoc	Luma MB, z. s.	
	Linka důvěry SOS a Centrum psychoterapie	x
Tísňová péče	Pečovatelská služba města Mladá Boleslav	x

Zdroj: Data od Statutárního města Mladá Boleslav a Registr poskytovatelů sociálních služeb.

²⁴ Věková kategorie od 3 let výše, cílová skupina osoby s mentálním a zdravotním postižením, senioři a rodiny s dětmi.

²⁵ Věková kategorie od 19 do 80 let a výše, cílová skupina osoby s tělesným, sluchovým, zdravotním a zrakovým postižením a senioři.

²⁶ Působnost Středočeský kraj, věková kategorie od 65 let a víc, cílová skupina senioři.

²⁷ Věková kategorie od 60 let a výše, cílová skupiny senioři. Služba není zařazena do krajské sítě registrovaných sociálních služeb.

²⁸ Jedná se o okamžitou kapacitu, věková kategorie od 15 let a výše, cílová skupina oběti domácího násilí.

²⁹ Jedná se o okamžitou kapacitu, věková kategorie od 16 let a výše, cílová skupina oběti domácího násilí.

³⁰ Bez omezení věku, cílová skupina osoby se zdravotním postižením a senioři, terénní forma.

³¹ Věková kategorie od 19 do 80 let a výše, cílová skupina osoby s tělesným, sluchovým, zdravotním a zrakovým postižením,

³² Působnost Středočeský a Liberecký kraj, věková kategorie od 19 do 80 let a výše, cílová skupina osoby se zdravotním postižením a senioři.

³³ Bez omezení věku, cílová skupina osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi a senioři.

³⁴ Bez omezení věku, cílová skupina osoby s různým zdravotním postižením, rodiny s dětmi a senioři.

6.3 Současný stav poskytování sociálních a návazných služeb v Mladé Boleslavi

Pro cílovou skupinu seniorů jsou na území města Mladá Boleslav poskytovány formou:

- pobytovou (jedná se o služby/zařízení, kdy v nich jejich uživatel bydlí),
- terénní (služby jsou osobně poskytovány v přirozeném prostředí jejich uživatelů),
- ambulantní (uživatelé dochází do zařízení poskytujícího tyto formu sociální služby).

Z pobytových sociálních služeb je na území města poskytováno:

- V Mladé Boleslavi je jeden **domov pro seniory** s kapacitou 82 míst. Dále zde působí poskytovatel této služby, který ale není zařazen do krajské sítě služeb. Toto zařízení má kapacitu 20 lůžek.
- **Odlehčovací službu** - službu poskytují čtyři poskytovatelé, z toho 3 také pro seniory. Celková kapacita, zahrnují jako cílovou skupinu i seniory jsou 2 místa v pobytové formě a 13 může být poskytována v terénní formě.

Z terénních sociálních služeb je na území města poskytováno:

- **Intervenční centra** jsou v Mladé Boleslavi dvě, v celkové aktuální kapacitě 2 uživatelů. V obou službách se jedná o cílovou skupinu – oběti domácího násilí. Poskytována je ve formě terénní a ambulantní.
- **Odlehčovací služba** - službu poskytují čtyři poskytovatelé, z toho 3 také pro seniory. Celková kapacita služeb, které zahrnují jako cílovou skupinu i seniory je 2 místa v pobytové formě a pro 13 uživatelů může být poskytována v terénní formě.
- **Osobní asistenci** poskytují tři poskytovatelé, dva z nich se zaměřují na cílovou skupinu senioři. Celková kapacita, která zahrnuje i tuto cílovou skupinu - 60 klientů, ale vzhledem k odlišnému uvádění kapacity jednotlivých poskytovatelů, se nejedná o okamžitou kapacitu.
- **Pečovatelskou službu** poskytují 4 poskytovatelé, celkovou aktuální kapacitu nelze určit, vzhledem k různému pojetí uvádění kapacit. Jeden poskytovatel ji poskytuje jak v terénní tak v ambulantní formě.
- **Telefonická krizová pomoc** je poskytována dvěma poskytovateli i cílové skupině senioři. Kapacitu u této služby nelze uvést vzhledem k nejednotnosti údajů v registru poskytovatelů.
- **Tísňovou péči** poskytuje jedna organizace, stejně jako tlumočnickou službu.

Z ambulantních služeb je na území města poskytováno:

- **Denní stacionář**, služba, kterou zajišťují tři poskytovatelé zaměřující se ve dvou případech i na cílovou skupinu seniři. Kapacity pouze pro tuto cílovou skupinu je 12 lůžek, ale nejedná se o kapacitu, která je určena pouze pro tuto cílovou skupinu, poskytovatelé se zaměřují i na další cílové skupiny.
- **Intervenční centra** jak je výše uvedeno, jsou v Mladé Boleslavi dvě, poskytována i v ambulantní formě.
- **Pečovatelskou službu** poskytují 4 poskytovatelé, celkovou aktuální kapacitu nelze určit, vzhledem k různému pojetí uvádění kapacit. Jeden poskytovatel ji poskytuje jak v terénní tak v ambulantní formě.

Nedílnou součástí je odborné sociální poradenství poskytované 11 poskytovateli a celé škále cílových skupin občanů.

Dále je na území města Mladá Boleslav poskytována **hospicová péče**. Jedná se o zdravotnické zařízení, působící v Domě péče Českého červeného kříže, s kapacitou 15 lůžek. Konkrétně se jedná o ošetřovatelskou a paliativní péči.

Dále jsou v Mladé Boleslavi čtyři domy s byty zvláštního určení, běžně nazývané jako domy s pečovatelskou službou. Konkrétně se jedná o:

Dům s pečovatelskou službou:

- Na Radouči 1081, kapacita 93 bytů
- Sadová 718, kapacita 36 bytů, z toho 7 byty chráněné bydlení pro Centrum 83
- Havlíčkova 71, kapacita 29 bytů, z toho 4 byty vyčleněny pro klienty Fokusu
- U penzionu 1324, kapacita 58 bytů z toho 5 bytů pro dvojice

V těchto domech se nachází celkem 162 bytů zvláštního určení.

6.4 Senioři – zásadní problémy cílové skupiny

- **OBAVA Z NEDOSTATKU FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ**
- **NEDOSTATEK DOSTUPNÉHO/ADEKVÁTNÍHO BYDLENÍ**
- **ŠPATNÁ DOSTUPNOST POBYTOVÝCH SLUŽEB**
- **NEDOSTATEČNÉ KAPACITY POBYTOVÝCH SLUŽEB**
- **PROBLEMATIKA AKTIVNÍHO TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU**
- **OSAMOCENÍ A POCIT BEZPEČÍ PŘI POHYBU PO MĚSTĚ**
- **PROBLEMATIKA ŘEŠENÍ BĚŽNÝCH DENNÍCH SITUACÍ**

Následující základní popis potřeb vychází ze zpracovaných analýz z roku 2013 a dalších doplňujících informací:

OBAVA Z NEDOSTATKU FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ na různé nečekané i běžné výdaje. Jedná se jak o výdaje na léky, různé pomůcky, či služby.

NEDOSTATEK DOSTUPNÉHO/ADEKVÁTNÍHO BYDLENÍ v různých situacích, v kterých se senioři nacházejí. Jedná se jak o velikost bytů, jejich bezbariérovost, výtahy umožňující pohyb z vyšších pater.

ŠPATNÁ DOSTUPNOST POBYTOVÝCH SLUŽEB, reagujících na snižující se soběstačnost seniorů.

- Nedostatečné kapacity pobytových služeb:
 - Pobytové služby se zvláštním režimem³⁵.
 - Domov pro seniory.
 - Odlehčovací služby.

PROBLEMATIKA AKTIVNÍHO TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU bez ohledu na snižující se soběstačnost.

OSAMOCENÍ (postupné nebo nečekané) a **POCIT BEZPEČÍ PŘI POHYBU PO MĚSTĚ**.

PROBLEMATIKA ŘEŠENÍ BĚŽNÝCH DENNÍCH SITUACÍ, související se zajištěním jídla, péče o domácnost, pomoc s osobní hygienou, zajištění doprovodů a dopravy k lékařům a na různé úřady.

- Dostupnost terénních služeb:
 - Pečovatelská služba.
 - Osobní asistence.
 - Odlehčovací služba.³⁶

³⁵ Chybí domov se zvláštním režimem, ve kterém se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, a jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

³⁶ Odlehčovací služba zajišťuje péči o zdravotně postižené nebo seniora po dobu, kdy rodina nemůže péči zajistit.

6.5 Senioři - co je potřeba podporovat

POBYTOVÉ SLUŽBY

Dle platného Komunitního plánu sociálních služeb Statutárního města Mladá Boleslav na období 2014-2018 je v oblasti poskytování pobytových sociálních služeb seniorům nedostatečná kapacita domova pro seniory, kde rapidně narůstá počet neuspokojených žadatelů. Kapacita zařízení je 82 míst a je trvale nedostačující. V pořadníku čekatelů na umístění v tomto zařízení je dlouhodobě kolem 300 zájemců, z toho 180 akutních. Dále je nutné zaměřit se na oblast pobytových služeb se zvláštním režimem, které reagují na zvyšující se počet osob s chronickým duševním onemocněním, osob závislých na návykových látkách, osob se stařeckou demencí, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demence.

Konkrétně se jedná o:

- domov pro seniory,
- domov se zvláštním režimem,
- odlehčovací služby,
- hospicové služby.

TERÉNNÍ SLUŽBY

Je trvalým zájmem pomáhat seniorům, aby přes jejich nepříznivou sociální a zdravotní situaci, mohli setrvat v domácím prostředí a tak si zachovat vazby na jejich přirozené prostředí, přátele a blízké, podporovat jejich soběstačnost a přirozeném prostředí, rozvoj soběstačnosti, a zachování životního stylu. Vzhledem k současnému trendu poskytování sociálních služeb je ve městě Mladá Boleslav nutné, s přihlédnutím ke kapacitám pobytových zařízení, podporovat poskytování terénních sociálních služeb. Jedná se o služby, které budou dostupné v čase, místě a rozsahu, odpovídající potřebám občanům, tzn. v rámci celého týdne (pondělí až neděle) napříč denním a nočním časem.

Konkrétně se jedná o:

- pečovatelskou službu,
- odlehčovací službu,
- osobní asistenci,
- denní stacionář,
- tísňovou péči,
- telefonickou krizovou pomoc.

AMBULANTNÍ SLUŽBY

Vzhledem k doložené potřebnosti (KPSS 2014-2018) je nutná podpora udržení kapacity denních stacionářů tak, aby bylo možné pružně reagovat na potřeby klientů a zajistit pomoc rodinným příslušníkům v péči o jejich blízké v době, kdy jsou v zaměstnání, sami si potřebují zajistit nákupy, lékaře, pochůzky atd. Denní stacionáře uspokojují fyzické a psychické potřeby

občanů s vyšší mírou závislosti z řad seniorů, rozvíjejí jejich dovednosti a zároveň podporují setrvání v jeho přirozeném rodinném zázemí. Přestože cílovou skupinou služby jsou senioři, sekundární skupinou jsou osoby pečující, které se rozhodnou pečovat o své blízké.

Konkrétně se jedná o:

- denní stacionář.

Na základě výše uvedeného je nutné podporovat služby, které reagují na potřeby občanů nacházející se z důvodu věku v nepříznivé sociální situaci.

Konkrétně se jedná o:

- finanční podporu těchto služeb,
- udržení poskytování registrovaných služeb samotným městem,
- nefinanční podporu – snížení/zvýhodnění nájmů,
- deklarování potřebnosti krajskému úřadu Středočeského kraje.

Podpora poskytovatelů sociálních služeb, kteří s cílovou skupinou seniorů pracují, by měla být trvale udržitelnou prioritou města Mladá Boleslav. Vzhledem k současným trendům a kapacitám stávajících pobytových zařízení, by podpora měla stále více cílit na poskytovatele terénních sociálních služeb a vybraných pobytových služeb.

7 OSOBY SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ A SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM OHROŽENÉ

7.1 Základní charakteristika cílové skupiny

Tato skupina zahrnuje osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené. Sociální vyloučení znamená obtížnou životní situaci, která člověka vylučuje z běžné pospolitosti ostatních lidí a bez adekvátní a účinné podpory (intervence) jeho návrat znemožňuje. Sociálně vyloučení lidé obvykle nestojí před jedním problémem, ale před jejich komplexem, přičemž mnohý z nich by i jednotlivě ohrožoval normální fungování člověka ve společnosti. S postupným propadem na dno přestává být zřejmé, co je původním důvodem propadu a co jeho následkem. (Agentura sociálního začleňování, www.socialni-zaclenovani.cz).

Tato kapitola zahrnuje:

- osoby propuštěné z výkonu trestu, vazby a potencionálně i detenčních zařízení,
- osoby ohrožené sociálním vyloučením,
- osoby ve výkonu trestu nebo vazby,
- osoby sociálně vyloučené,
- osoby, které ztratily přístřeší, nebo se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení,
- osoby, které byly propuštěny po dosažení zletilosti z dětských domovů a výchovných ústavů,
- osoby nezaměstnané nebo s materiálními problémy.

Osoby bez přístřeší (bezdomovci)

V období let 2013 – 2017 se s výjimkou roku 2016 počet osob bez přístřeší na území města Mladá Boleslav meziročně zvyšoval. Jako možné příčiny zvyšujícího se počtu bezdomovců lze jmenovat vysokou životní úroveň obyvatel Mladé Boleslavi a možnost nalézt snáze prostředky k životu na ulici. Dále pak absence dostatečné kapacity sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu.

Tabulka č. 9: Mladá Boleslav: počty osob bez přístřeší v letech 2013 – 2017

Národnost	2013	2014	2015	2016	2017
Česká	60	76	97	22	124
muži	57	70	90	20	109
ženy	3	6	7	2	15
Slovenská	14	16	15	6	23
muži	14	16	13	6	21
ženy	0	0	2	0	2
Polská + Litevská	2	3	2	2	22
muži	2	3	2	1	19
ženy	0	0	0	1	2 PL + 1 LT
Celkem	76	95	114	30	169

Zdroj: Městská policie Mladá Boleslav.

Veřejné opatrovnictví

Pokud se lidé nedokážou o sebe postarat a soud jim omezí způsobilost k právním úkonům, stanoví také jejich opatrovníka. Zpravidla člena rodiny, pokud to není možné, pak opatrovníka veřejného. Tím se nejčastěji stávají obce, které pro svého svěřence zajišťují jednání s úřady či dávky, ale také ubytování, nákupy nebo návštěvu lékaře.

Jedná se o agendu, kterou zajišťuje sociální odbor. Do této části jsou zahrnuti lidé, kteří jsou omezeni ve svéprávnosti a jsou občany města Mladá Boleslav nebo se zde dlouhodobě zdržují. Veřejný opatrovník jim, mimo jiné, pomáhá v jejich složité životní situaci a současně jim poskytuje základní poradenství související s jeho činností.

Tabulka č. 10: *Počty osob omezených ve svéprávnosti*

Počet klientů ve sledovaném období k 30. 6. 2016	
Celkový počet osob	24
- počet osob žijících v domácím prostředí	12
- počet osob žijících v ústavním zařízení	12

Zdroj: Magistrát města Mladá Boleslav.

7.2 Dostupné/poskytované registrované sociální služby na území města Mladá Boleslav

Tabulka č. 11: Přehled poskytovaných druhů sociálních služeb v Mladé Boleslavi pro cílovou skupinu osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené.

Druh služby	Poskytovatel	Kapacita
Azylové domy	R - Mosty, z.s.	
Intervenční centra	Luma MB, z. s.	1 ³⁷
	Respondeo, z.s.	1 ³⁸
Kontaktní centra	Semiramis z.ú.	20 ³⁹
Nízkoprahová denní centra	Naděje	40 ⁴⁰
Noclehárny	Naděje	16 ⁴¹
Odborné sociální poradenství	Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.	X
	Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje	X
	Jekhetani Luma - Společný Svět, o.s.	X
	Linka důvěry SOS a Centrum psychoterapie	x
	Semiramis z.ú.	x
Telefonická krizová pomoc	Luma MB, z. s.	x
	Linka důvěry SOS a Centrum psychoterapie	x
Terénní programy	Luma MB, z. s.	
	Naděje	7 ⁴²
	Poradna pro občanství, občanská a lidská práva	x
	Semiramis z.ú.	x

³⁷ Jedná se o okamžitou kapacitu, věková kategorie od 15 let a výše, cílová skupina oběti domácího násilí.

³⁸ Jedná se o okamžitou kapacitu, věková kategorie od 16 let a výše, cílová skupina oběti domácího násilí.

³⁹ Jedná se denní kapacitu. Věková kategorie od 11 do 64 let, cílová skupina osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách.

⁴⁰ Působnost Středočeský kraj, věková kategorie od 19 do 80 let, cílová skupina osoby bez přístřeší a osoby v krizi.

⁴¹ Působnost Středočeský kraj, věková kategorie 19 – 80 let, CS osoby bez přístřeší, osoby v krizi a oběti domácího násilí.

⁴² Denní počet klientů.

7.3 Současný stav poskytování sociálních služeb v Mladé Boleslavi

Pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením jsou na území města Mladá Boleslav poskytovány formou:

- pobytovou (jedná se o služby/zařízení, kdy v nich jejich uživatel bydlí),
- terénní (služby jsou osobně poskytovány v přirozeném prostředí jejich uživatelů),
- ambulantní (uživatelé dochází do zařízení poskytujícího tyto formu sociální služby).

Z pobytových sociálních služeb je na území města poskytováno:

- o **Noclehárna** je služba, kterou v Mladé Boleslavi poskytuje jeden poskytovatel, v kapacitě 16 lůžek. Služba je zaměřena na cílovou skupinu:
 - oběti domácího násilí
 - osoby bez přístřeší
 - osoby v krizi

Z terénních sociálních služeb je na území města poskytováno:

- o **Intervenční centra** jsou v Mladé Boleslavi dvě, v celkové aktuální kapacitě 2 uživatelů. V obou službách se jedná o cílovou skupinu – oběti domácího násilí. Poskytovaná je ve formě terénní a ambulantní.
- o **Nízkoprahové denní centrum** poskytuje jeden poskytovatel v kapacitě 40 uživatelů. Cílovou skupinou jsou osoby bez přístřeší a osoby v krizi.
- o **Telefonická krizová pomoc** je poskytována dvěma poskytovateli velmi široké škále cílových skupin.
- o **Terénní programy** poskytují 4 poskytovatelé. Služba je zaměřena na cílovou skupinu:
 - děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy
 - etnické menšiny
 - oběti domácího násilí
 - osoby bez přístřeší
 - osoby v krizi
 - osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
 - osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách
 - osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách
 - rodiny s dítětem/děťmi

Z ambulantních sociálních služeb je na území města poskytováno:

- o **Kontaktní centrum**, poskytuje jeden poskytovatel a zaměřuje se na cílovou skupinu osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. Denní kapacitu má služba 20 uživatelů, okamžitou kapacitu má 3 klienty.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené dále využívají služby **odborného sociálního poradenství**.

7.4 Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené - zásadní problémy cílové skupiny

- ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ V SOUVISLOSTI S BYDLENÍM
- ŘEŠENÍ BYDLENÍ MLADÝCH LIDÍ BEZ RODINNÉHO ZÁZEMÍ
- ŘEŠENÍ ZADLUŽENOSTI A EXEKUCÍ
- RŮZNÉ, Z POHLEDU KLIENTŮ OBTÍŽNÉ, SITUACE
- ZAJIŠTĚNÍ MINIMÁLNÍ LÉKAŘSKÉ PÉČE
- PRÁCE S LIDMI UŽIVAJÍCÍMI NÁVYKOVÉ LÁTKY
- PRACOVNÍ UPLATNĚNÍ

Upřesnění výše definovaných situací:

ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ V SOUVISLOSTI S BYDLENÍM.

Jedná se o situace, kdy klient z různých důvodů přichází o bydlení. Jsou natolik závažné, že je nutné mu zajistit bydlení co nejdříve. Potřebné jsou mimo jiné pobytové sociální služby matkám s dětmi a těhotným ženám od 18 -ti let bez rozdílu etnické příslušnosti i místa bydliště.

ŘEŠENÍ BYDLENÍ MLADÝCH LIDÍ BEZ RODINNÉHO ZÁZEMÍ. Jedná se o případy mladých dospělých, kteří jsou bez rodinného zázemí a vše zvládají sami. Jedná se o mladé lidi ohrožené sociálním vyloučením, kteří potřebují podporu.

ŘEŠENÍ ZADLUŽENOSTI A EXEKUCÍ. Většina klientů jsou lidé zadlužení, uvádí různé množství exekucí.

RŮZNÉ, Z POHLEDU KLIENTŮ OBTÍŽNÉ SITUACE

Pracovníci řeší s klienty různé sociálně nepříznivé situace, jedná se o klienty, kteří přišli o práci, jsou občasnými uživateli alkoholu a žijí na ubytovně. Jsou to lidé, kteří dříve běžně fungovali, nemají kriminální minulost, „jsou to jedni z nás“ a není jak jim pomoci, aby se z této smyčky dostali ven. Dle pracovníků se tato skupina v poslední době rozšířila.

ZAJIŠTĚNÍ MINIMÁLNÍ LÉKAŘSKÉ PÉČE. V Mladé Boleslavi je problematická dostupnost alespoň minimální lékařské péče pro osoby bez příštřeší. Absence zabezpečení alespoň minimální lékařské péče lze však zaznamenat napříč spektrem skupin osob, ohrožených sociálním vyloučením.

PRÁCE S LIDMI UŽIVAJÍCÍ NÁVYKOVÉ LÁTKY. Jedná se o lidi, kteří užívají návykové látky, nebo jsou tímto užíváním ohroženi. Potřebují dostupné služby pro snižování sociálních a zdravotních rizik spojených s užíváním návykových látek včetně alkoholu a tabáku a minimalizace těchto rizik ve vztahu ke společnosti.

PRÁCE S CIZINCI. Ti v Mladé Boleslavi tvoří relativně početnou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením, které hledají pomoc především s osvojením českého jazyka, poradenství v občansko-právních záležitostech a pomoc s uplatněním na trhu práce. To platí i o etnických menšinách.

7.5 Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené - co je potřeba podporovat

- **Spolufinancování a rozšíření nízkoprahového centra pro dospělé** klienty.
- Udržitelnost dostupnosti **noclehárny** a navýšení její kapacity.
- **Krizové bydlení**, které by mohli sociální pracovníci využívat a reagovat flexibilně na situaci klienta v okamžiku, kdy se na ně obrátí.
- Dostupné **sociální bydlení** pro méně přizpůsobivé klienty, klienty s psychiatrickými diagnózami a starší občany s nízkými starobními důchody.
- **Spolupráce s různými institucemi**, jako jsou ÚP, nemocnice, sociální služby, policie a další. Nemělo by se jednat o lidský faktor, který spolupráci umožní či ne. Tato spolupráce by měla být systémově jasná. Klient by měl mít jistotu, že službu dostane všude na základní úrovni, v obdobné podobě.
- **Spolufinancování azylového domu** pro matky s dětmi.
- Zajištění **nízkoprahové zdravotní péče pro osoby bez přístřeší**, např. formou nízkoprahové terénní zdravotní služby.
- Přímý kontakt s uživateli služeb, realizovaný v **kontaktním centru**.
- Realizace výměnného programu pro injekční uživatele.
- **Poskytování informací** o službách a distribuce osvětových materiálů.
- Poradenství (psychologické a sociální).
- **Projekty přispívajících k integraci** cizinců, včetně kurzů českého jazyka.
- **Spolufinancování poradenských služeb** určených cílové skupině, konkrétně jedná se o služby sociálně-právních poraden, asistence na úřadech, asistence při vyhledávání volných pracovních míst
- Pořádání volnočasových aktivit multikulturního charakteru.

8 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza vychází z předchozích analytických kroků, především z pohovorů s poskytovateli sociálních služeb, a obsahuje souhrnné hodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. SWOT Analýza představuje základ pro formulaci problémových okruhů, priorit a opatření v sociální oblasti.

8.1 SWOT analýza – cílová skupina rodina, děti a mládež

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Činnost Odboru sociálních věcí MM MB⁴³</p> <p>Vydávání Katalogu sociálních a návazných služeb</p> <p>Služby NZDM⁴⁴ Klub - Činžák</p> <p>Služby intervenčních center</p> <p>Terénní sociální asistence v rodinách</p> <p>Dobrovolnictví</p> <p>Setkávání poskytovatelů sociálních a návazných služeb</p> <p>Podpora sdružení pěstounské péče</p> <p>Služby azylového domu pro matky s dětmi</p> <p>Pravidelné setkání pěstounských rodin</p> <p>Realizace výchovně rekreačních pobytů – MM MB</p> <p>Služby K – Centra a ambulance LAXUS</p>	<p>Nedostupnost služby Domu na půl cesty</p> <p>Neexistence lůžka krizové intervence</p> <p>Neexistence služby NZDM pro děti mladší 12 let</p> <p>Neexistence centra pro lidi v krizi</p> <p>Nedostatečná kapacita současného NZDM</p> <p>Nedostupnost krizové pomoci</p> <p>Nedostatečná terénní práce s dětmi a mládeží</p> <p>Dostupnost odborného sociálního poradenství</p>
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>Revize systému financování sociální oblasti</p> <p>Změny v oblasti pěstounské péče</p> <p>Personální zajištění Odboru sociálních věcí MM MB</p> <p>Budování kapacit chybějících služeb</p> <p>Využití potenciálu aktivních rodičů a občanů</p> <p>Nová výstavba – nové sociální služby</p> <p>Komunikace s MŠMT a MPSV</p> <p>Dotace, na které město MB dosáhne</p> <p>Nabídka volnočasových a vzdělávacích aktivit</p>	<p>Demografický vývoj a současná kapacita služeb</p> <p>Dlouhé čekací doby, nedostatečné kapacity</p> <p>Názorová radikalizace</p> <p>Nerespektování právních norem – posouvání norem</p> <p>Tlak na ekonomickou efektivitu</p> <p>Málo času rodičů na děti</p> <p>Kriminalita dětí a mládeže</p> <p>Riziko závislostního chování, užívání návykových látek</p>

⁴³ Magistrát města Mladá Boleslav

⁴⁴ Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

8.2 SWOT analýza – cílová skupina osoby se zdravotním postižením

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Činnost Odboru sociálních věcí MM MB</p> <p>Vydávání Katalogu sociálních a návazných služeb</p> <p>Nabídka pečovatelské služby</p> <p>Nabídka odlehčovacích služeb</p> <p>Nabídka služby osobní asistence</p> <p>Výběr poskytovatelů</p> <p>Prezentace výrobků chráněných dílen na MM MB</p> <p>Dobrovolnictví</p> <p>Existence tlumočnických služeb</p> <p>Podpora činnosti spolků</p> <p>Zaměstnávání lidí s duševním onemocněním</p> <p>Bezbariérová MHD</p> <p>Slevy u městských zařízení</p>	<p>Kapacitní nedostatek - denní stacionář, odlehčovací sl.</p> <p>Pomoc pečujícím osobám</p> <p>Nedostatek bezbariérových bytů, přístupnost, přechody</p> <p>Nedostatečné kapacity sociálně terapeutických dílen</p> <p>Malé kapacity chráněného bydlení</p> <p>Služby pro lidi s postižením (demence, alzheimer)</p> <p>Zastaralost tísňové péče</p> <p>Zaměstnanost zdravotně postižených osob</p> <p>Neexistence individuální dopravy</p> <p>Informovanost (zájemci, klienti, pečující osoby)</p>
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>Revize systému financování sociální oblasti</p> <p>Změny v oblasti péstounské péče</p> <p>Personální zajištění Odboru sociálních věcí MM MB</p> <p>Budování kapacit chybějících služeb</p> <p>Legislativa k sociálnímu bydlení</p> <p>Důraz na terénní služby</p> <p>Služby pro domácnost</p> <p>Spolupráce s ÚP⁴⁵ v oblasti zaměstnávání OZP</p>	<p>Demografický vývoj a současná kapacita služeb</p> <p>Nepřehledná finanční podpora služeb</p> <p>Spádovost města pro občany</p> <p>Ztráta zaměstnání a bydlení</p> <p>Vyčleňování ze společnosti</p> <p>Rozpad rodin</p> <p>Zátěž pro pečující osoby</p>

⁴⁵ Úřad práce Kontaktní pracoviště Mladá Boleslav

8.3 SWOT analýza – cílová skupina senioři

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Činnost Odboru sociálních věcí MM MB</p> <p>Vydávání Katalogu sociálních a návazných služeb</p> <p>Nabídka pečovatelské služby</p> <p>Nabídka odlehčovacích služeb</p> <p>Nabídka služby osobní asistence</p> <p>Výběr poskytovatelů</p> <p>Bezbariérová MHD</p> <p>Dobrovolnictví</p> <p>Počet bytů a kvalita služeb v DPS</p> <p>Akce pro seniory</p> <p>Univerzita 3. věku</p> <p>Kluby seniorů</p> <p>Slevy u městských zařízení</p>	<p>Pomoc pečujícím osobám</p> <p>Problematika exekucí, zadluženosti – neinformovanost</p> <p>Bariérové přístupy do některých budov</p> <p>Nedostatečná paliativní péče</p> <p>Malá dostupnost asistenčních služeb</p> <p>Malá kapacita domova pro seniory</p> <p>Malé kapacity chráněného bydlení pro seniory</p> <p>Malé kapacity odlehčovacích služeb</p> <p>Nedostupnost služby domov se zvláštním režimem</p> <p>doprava seniorů na území města</p> <p>Nedostupnost služeb pro osoby s demencí</p> <p>Informovanost (záměci, klienti, pečující osoby)</p>
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>Revize systému financování sociální oblasti</p> <p>Budování komunitního a mezigeneračního centra</p> <p>Personální zajištění Odboru sociálních věcí MM MB</p> <p>Budování kapacit chybějících služeb</p> <p>Služby pro domácnost</p> <p>Důraz na terénní služby</p> <p>Služby pro domácnost</p> <p>Budování potřebných kapacit domova seniorů</p> <p>Budování potřebných kapacit domova se zvl. režimem</p> <p>Podpora pečujících osob</p> <p>Hospicové služby a paliativní péče, mobilní hospic</p> <p>Koncepce rodinné politiky</p> <p>Demografie – růst skupiny seniorů</p>	<p>Demografický vývoj a současná kapacita služeb</p> <p>Nepřehledná finanční podpora služeb</p> <p>Spádovost města pro občany</p> <p>Rozpad rodin</p> <p>Vyčleňování ze společnosti</p> <p>Chudoba osamělých</p> <p>Zátěž pro pečující osoby</p> <p>Neprovázanost zdravotních a sociálních služeb</p> <p>Nedostatek využití terénních služeb</p>

8.4 SWOT analýza – cílová skupina osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Činnost Odboru sociálních věcí MM MB</p> <p>Vydávání Katalogu sociálních a návazných služeb</p> <p>Služby noclehárna, denní centrum, terénní program⁴⁶</p> <p>Služba azylový dům pro matky s dětmi⁴⁷</p> <p>Projekt Bezpečná Mladá Boleslav</p> <p>Spolupráce se Škoda Auto</p> <p>Protialkoholní záchytná stanice⁴⁸</p> <p>Dobrovolnictví</p> <p>Preventivní programy pro děti a mládež</p> <p>Preventivní programy pro dospělé</p> <p>Adiktologické služby a služby pro závislé osoby⁴⁹</p> <p>Zapojení města do IPRÚ</p> <p>Nabídka kurzů českého jazyka pro cizince</p> <p>Poradenství pro cizince</p>	<p>Nedostatek terénních pracovníků</p> <p>Zdravotní péče v terénu</p> <p>Nárůst agenturních pracovníků ve městě</p> <p>Vysoké procento cizinců v populaci města</p> <p>Bezdomovectví</p> <p>Kapacita R-Mosty</p> <p>Azylové bydlení pro muže a ženy</p> <p>Kapacity odborného sociálního poradenství</p> <p>Kapacity služeb Naděje – noclehárna, denní centrum</p> <p>Dostupnost služby stacionář, resocializační služby</p> <p>Dostupnost chráněného bydlení</p> <p>Chráněná pracovní místa</p> <p>Alkohol – toxikomanie, ambulance - poradna</p> <p>Dostupné dluhové poradenství, řešení exekucí</p>
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>Revize systému financování sociální oblasti</p> <p>Důvěra k terénnímu pracovníkovi</p> <p>Pozitivní prezentace cílové skupiny</p> <p>Snížené náklady pro poskytovatele služeb</p> <p>Víceleté financování</p> <p>Kontaktní centrum pro osoby bez přístřeší</p> <p>Mobilní zdravotní a sociální tým</p>	<p>Demografický vývoj a současná kapacita služeb</p> <p>Nepřehledná finanční podpora služeb</p> <p>Spádovost města pro občany</p> <p>Dysfunkční rodina</p> <p>Vyčleňování ze společnosti</p> <p>Mladá Boleslav jako příležitost k přežití</p> <p>Nerespektování právních norem – posouvání norem</p> <p>Neschopnost žít s jinými</p> <p>Nedostatečné sociální návyky</p> <p>Masivní zadluženost (exekuce)</p> <p>Alkohol</p> <p>Alarmující zdravotní stav</p>

⁴⁶ Poskytované ve Středisku naděje Mladá Boleslav

⁴⁷ Poskytované organizací R-Mosty

⁴⁸ Provozuje Oblastní nemocnice Mladá Boleslav

⁴⁹ Poskytované organizacemi Semiramis a Laxus v K-Centru MB

9 ZÁVĚR

Analytická část Plánu rozvoje sociální oblasti města Mladá Boleslav představuje souhrn základních informací o sociální oblasti ve městě Mladá Boleslav. Jejím cílem je shromáždit a interpretovat takové údaje, které jsou relevantní pro přípravu návrhové části plánu.

Analýza popisuje současný stav a potřeby jednotlivých cílových skupin v sociální oblasti (rodina, děti, mládež; osoby zdravotně postižené; senioři; osoby sociálně vyloučené, nebo sociálním vyloučením ohrožené).

Tyto cílové skupiny a jejich potřeby jsou zohledněny i v návrhové části Plánu rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav.

Závěry, které byly prostřednictvím provedené analýzy zjištěny, jsou použity jako jeden z hlavních informačních zdrojů v rámci metodických postupů, použitých při tvorbě návrhové části Plánu rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav.

B. NÁVRH VIZE, PROBLÉMOVÝCH OKRUHŮ, PRIORIT A OPATŘENÍ PRO ROZVOJ SOCIÁLNÍ OBLASTI

OBSAH

1	ÚVOD	47
1.1	Metodika a popis struktury návrhové části	47
1.2	Motto	48
1.3	Podrobná specifikace vize v sociální oblasti	48
2	PROBLÉMOVÉ OKRUHY V SOCIÁLNÍ OBLASTI	49
2.1	Transparentní financování sociální oblasti	49
2.2	Problematika osob bez přístřeší	49
2.3	Stárnutí populace a nárůst poptávky služeb pro seniory	50
2.4	Podpora dětí, mládeže a rodiny ohrožené rizikovými jevy	50
2.5	Integrace zdravotně postižených osob do společnosti	50
2.6	Péče pro osoby sociálně vyloučené, osoby závislé a osoby v krizi	50
2.7	Péče a služby pro cizince na území města	51
2.8	Dobrovolnictví, propagace sociální oblasti	51
3	PRIORITY A OPATŘENÍ V SOCIÁLNÍ OBLASTI	52
3.1	Vytvoření transparentních podmínek pro financování sociální oblasti (Priorita 1)	53
3.2	Řešení problematiky osob bez přístřeší (Priorita 2)	63
3.3	Zohlednění stárnutí populace a nárůstu poptávky služeb pro seniory (Priorita 3)	69
3.4	Podpora dětí, mládeže a rodiny ohrožené rizikovými jevy (Priorita 4)	81
3.5	Integrace zdravotně postižených osob do společnosti (Priorita 5)	86
3.6	Péče pro osoby sociálně vyloučené, osoby závislé a osoby v krizi (Priorita 6)	93
3.7	Péče a služby pro cizince na území města (Priorita 7)	97
3.8	Dobrovolnictví, propagace sociální oblasti (Priorita 8)	100
4	ZÁVĚR	102

1 ÚVOD

Návrhová část Plánu rozvoje sociální oblasti města Mladá Boleslav navazuje na část analytickou. Jejím cílem je stanovit žádoucí směr dalšího rozvoje sociální oblasti ve městě Mladá Boleslav, definovat její hlavní potřeby, rozvojové priority a blíže specifikovat opatření, s jejichž pomocí budou jednotlivé priority plněny.

1.1 Metodika a popis struktury návrhové části

Metodika návrhové části využívá několika dílčích metodických postupů. Mezi ty podstatné patří:

- práce s výstupy analytické části,
- pohovory s poskytovateli sociálních služeb,
- komparace s vybranými statutárními městy ČR,
- jednání se zástupci politických subjektů,
- klasifikační a syntetické metody (hodnocení opatření podle různých hledisek).

Z uvedeného výčtu vyplývá, že návrh vize, priorit a opatření Plánu rozvoje sociální oblasti města Mladá Boleslav byl důkladně projednán a reflektuje závěry Strategického plánu rozvoje města Mladá Boleslav.

Na základě analýzy skutečného stavu poskytování sociálních služeb ve městě Mladá Boleslav, jeho porovnáním s vybranými statutárními městy České republiky a v souladu s vizí byly stanoveny problémové okruhy města Mladá Boleslav v sociální oblasti.

Tyto problémové okruhy následně generují odpovídající priority a opatření, jejichž realizace je v kompetenci vedení města Mladá Boleslav a příslušných spolupracujících orgánů a organizací. Na základě rozhodnutí vedení města Mladá Boleslav je možné jednotlivá opatření rozpracovat do konkrétních projektových záměrů a tyto realizovat dle aktuálních možností a priorit města v sociální oblasti. Na základě poznatků zjištěných v analytické části je definován omezený počet problémových okruhů a ke každému jsou přiřazeny dílčí problémy. Vzniká tak hierarchie problémových okruhů a dílčích problémů. Z nich následně vyplývají jednotlivé priority a opatření, o které lze v budoucnu, dle aktuální situace, potřeby a možností města opřít realizaci příslušných projektových záměrů.

Návaznost akčních plánů

Návrhová část Plánu rozvoje sociální oblasti města Mladé Boleslavi předpokládá, že součástí tohoto dokumentu bude pravidelné zpracování akčního plánu pro časově ohraničené (nejlépe dvouleté) období.

Akční plán bude představovat souhrn vybraných projektových záměrů, jež budou v sociální oblasti v daném období realizovány nebo zahájeny. Zpracování akčního plánu umožní pružně reagovat na vývojové trendy v sociální oblasti v závislosti na aktuální situaci a na finančních a organizačních možnostech města Mladá Boleslav.

1.2 Motto

Statutární město Mladá Boleslav bude v roce 2025 regionální metropolí s rozvinutou sociální oblastí, kterou bude město podporovat a rozvíjet podle přehledného systému a transparentních pravidel.

1.2 Podrobná specifikace vize v sociální oblasti

V důsledku společenského vývoje budou zákonitě stoupat požadavky na kvalitu a rozvoj sociální oblasti. Ten bude reflektovat nejen obecné jevy, jako je stárnutí populace, zvýšená migrace, rozvoj informačních technologií, růst nároků na finanční gramotnost apod., ale také konkrétní situaci a vývoj na místní úrovni.

V životě města bude hrát významnou roli firma Škoda Auto, a.s., která se bude zásadním způsobem podílet na prosperitě Mladé Boleslavi. Současně porostou nároky na vyváženou a efektivní nabídku sociálních a návazných služeb.

Město Mladá Boleslav bude svým obyvatelům, kromě nabídky atraktivního zaměstnání a možností trávení volného času, zajišťovat kvalitní sociální a návazné služby v rámci uceleného, přehledného a finančně transparentního systému, který bude srozumitelný jak pro poskytovatele, tak pro jejich uživatele.

Kroky města povedou ke zlepšení kvality života všech občanů v souladu s trendy poskytování služeb v sociální oblasti v nejširším pojetí.

2 PROBLÉMOVÉ OKRUHY V SOCIÁLNÍ OBLASTI

Problémy města Mladá Boleslav v sociální oblasti jsou popsány v osmi okruzích, v nichž se setkává největší počet potřeb jednotlivých cílových skupin klientů s potřebami poskytovatelů služeb v sociální oblasti. Pořadí okruhů nevyjadřuje jejich preferenci, nebo naléhavost.

1. Transparentní financování sociální oblasti.
2. Problematika osob bez přístřeší.
3. Stárnutí populace a nárůst poptávky služeb pro seniory.
4. Péče a podpora pro děti, mládež a rodinu ohroženou rizikovými jevy.
5. Integrace zdravotně postižených osob do společnosti.
6. Péče pro osoby sociálně vyloučené, osoby závislé a osoby v krizi.
7. Péče a služby pro cizince na území města.
8. Dobrovolnictví, propagace sociální oblasti.

Problémové okruhy nejsou dále podrobně popisovány, protože jejich obsah je již popsán v analytické části tohoto dokumentu. Každý dílčí problém je v návrhové části dokumentu charakterizován stručným souhrnem dílčích problémů a v další kapitole provázán s konkrétní prioritou a následnými opatřeními. Jednotlivé problémy mohou být v návrhu priorit a opatření řešeny různým způsobem, přičemž na jednotlivé problémy může reagovat více opatření. Některé zjištěné problémy naopak nemusí mít v opatřeních odezvu, protože k jejich řešení město nemá dostatečné kompetence.

2.1 Transparentní financování sociální oblasti

Problémový okruh sestává z těchto dílčích problémů:

- Neexistence sítě poskytovatelů sociální služeb ve městě Mladá Boleslav.
- Neexistence transparentních kritérií pro financování poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti.
- Nejasná pravidla dotačního programu pro financování poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti.
- Nejednotná nefinanční podpora poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti.

2.2 Problematika osob bez přístřeší

Problémový okruh sestává z těchto dílčích problémů:

- Nedostatečná kapacita nízkoprahového denního centra.
- Nedostatečná kapacita noclehárny.
- Nízká podpora terénního programu.
- Neexistence dostupného sociálního bydlení (azylový dům pro muže).
- Neexistence městského kontaktního pracovníka pro osoby bez přístřeší.

- Neexistence nízkoprahové zdravotní péče pro osoby bez přístřeší.
- Zajištění péče o osoby bez přístřeší v zimních měsících.

2.3 Stárnutí populace a nárůst poptávky služeb pro seniory

Problémový okruh sestává z těchto dílčích problémů:

- Nedostatečná kapacita domu seniorů a neexistence domu se zvláštním režimem.
- Neexistence individuální dopravy pro osoby s problematickou mobilitou.
- Podlimitní stav tísňové péče pro seniory a osoby se zdravotním postižením.
- Dokončení výstavby mezigeneračního a komunitního centra.
- Nedostatečná paliativní péče na území města.
- Absence podpory pro pečující osoby.
- Zvyšování kvality života seniorů ve městě.

2.4 Podpora dětí, mládeže a rodiny ohrožené rizikovými jevy

Problémový okruh sestává z těchto dílčích problémů:

- Nedostatečná kapacita nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 12 – 19 let.
- Neexistence nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 6 – 12 let.
- Rozšíření terénní práce s dětmi a mládeží.
- Zvyšování kvality života dětí a mládeže ve městě.

2.5 Integrace zdravotně postižených osob do společnosti

Problémový okruh sestává z těchto dílčích problémů:

- Navýšení kapacit chráněného bydlení.
- Chráněná pracovní místa pro zdravotně a mentálně postižené.
- Neexistence individuální dopravy pro osoby s problematickou mobilitou.
- Bezbariérovost dopravy a infrastruktury.
- Zvyšování kvality života zdravotně postižených ve městě.

2.6 Péče pro osoby sociálně vyloučené, osoby závislé a osoby v krizi

Problémový okruh sestává z těchto dílčích problémů:

- Řešení krizových situací v souvislosti s bydlením.
- Řešení zadluženosti a exekucí.
- Zajištění minimální lékařské péče.
- Práce s lidmi užívajícími návykové látky.

2.7 Péče a služby pro cizince na území města

Problémový okruh sestává z těchto dílčích problémů:

- Podpora dostupného sociálního a právního poradenství pro cizince.
- Zajištění minimální lékařské péče pro cizince.
- Podpora výuky českého jazyka pro cizince.

2.8 Dobrovolnictví, propagace sociální oblasti

Problémový okruh sestává z těchto dílčích problémů:

- Udržení a rozvoj dobrovolnictví.
- Aktualizace informačních kanálů a materiálů v sociální oblasti.

3 PRIORITY A OPATŘENÍ V SOCIÁLNÍ OBLASTI

Návrh priorit a opatření představuje přehled kroků, které je třeba provést pro další rozvoj sociální oblasti ve městě Mladá Boleslav a pro naplnění motta z úvodu tohoto dokumentu (bod 1.2).

Skupina priorit a opatření reflektuje složení skupiny problémových okruhů a dílčích problémů, přičemž na problémové okruhy navazuje návrh priorit a na jednotlivé dílčí problémy reagují opatření (viz kapitola 3).

Priority rozvoje sociální oblasti jsou definovány pro stejná témata jako problémové okruhy. Každou prioritu naplňuje sada opatření, která představují soubor konkrétních aktivit a projektů, jež reagují na dílčí problémy.

Hierarchii problémových okruhů a dílčích problémů tedy odpovídá hierarchie priorit a opatření.

Některá opatření mohou reagovat na větší počet zjištěných problémů, na některé problémy naopak může reagovat více opatření.

Opatření potřebná pro rozvoj sociální oblasti ve městě Mladá Boleslav jsou soustředěna do osmi priorit. Pořadí priorit nevyjadřuje jejich preferenci, nebo naléhavost.

1. Vytvoření transparentních podmínek pro financování sociální oblasti.
2. Řešení problematiky osob bez přístřeší.
3. Zohlednění stárnutí populace a nárůstu poptávky služeb pro seniory.
4. Podpora dětí, mládeže a rodiny ohrožené rizikovými jevy
5. Integrace zdravotně postižených osob do společnosti.
6. Zajištění péče pro osoby sociálně vyloučené, osoby závislé a osoby v krizi.
7. Zajištění péče a služby pro cizince na území města.
8. Udržitelnost dobrovolnictví, propagace sociální oblasti.

Priority nejsou dále popisovány, protože svým obsahem představují souhrn popisu jednotlivých opatření.

Opatření, uvedená v tomto dokumentu navazují na aktivity projektu Komunitního plánování města Mladá Boleslav 2014 – 2018, přičemž mnohé z jeho závěrů reflektují. Tento dokument, na rozdíl od Komunitního plánu 2014 – 2018, předkládá souhrn opatření prioritních pro stav sociální oblasti v Mladé Boleslavi k 1. 1. 2018, přičemž dlouhodobá opatření, která jsou obsažena v Komunitním plánu 2014 – 2018, dále nerozvíjí.

3.1 Vytvoření transparentních podmínek pro financování sociální oblasti (Priorita 1)

3.1.1 Vytvoření sítě poskytovatelů sociálních služeb ve městě Mladá Boleslav (Opatření 1.1)

Cíl opatření

Zajistit vznik a fungování místní Sítě sociálních a návazných služeb statutárního města Mladá Boleslav (dále jen „sít“) pro účely realizace veškerých aktivit v oblasti poskytování sociálních služeb a návazných služeb, stejně jako pro účely jejich efektivního a transparentního financování.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Stanovení potřebnosti jednotlivých služeb na území města a efektivitu a kvalitu jejich poskytovatelů.
- Vytvoření víceúrovňové sítě, která bude pružně reagovat na aktuální situaci v sociální oblasti.

Popis opatření

Sítí je rozuměn souhrn sociálních služeb fungujících na území města Mladá Boleslav nebo pro občany města Mladá Boleslav, na jejichž existenci, rozvoji nebo vzniku má město Mladá Boleslav zájem a finančně je podporuje. Princip a podoba sítě vznikly na základě platného Komunitního plánu sociálních služeb Statutárního města Mladá Boleslav na období 2014-2018. Sít je otevřená. Změny ve struktuře sítě podléhají schválení Rady města Mladá Boleslav, na základě doporučení zdravotní a sociální komise, nebo řídicí skupiny komunitního plánování sociálních služeb.

Garantem sítě sociálních a návazných služeb je Odbor sociálních věcí Magistrátu města Mladá Boleslav. Sít (její zachování, snížení či navýšení aktuálního rozsahu) je nutné vyhodnocovat a aktualizovat. Podmínkou fungování sítě a jejího efektivního financování je průběžná spolupráce s poskytovateli sociálních a návazných služeb (pravidelný kontakt, zjišťování změn v poskytování služeb, potřebnosti, reagování na výskyt nových jevů).

Vznik ucelené a strukturované sítě umožní především:

- stanovit principy rozhodování o konkrétní podpoře konkrétních služeb,
- hierarchizovat podporu jednotlivým poskytovatelům,
- postupně reagovat na měnící se sociální situaci, zejména pak stárnutí populace,
- vytvářet dílčí plány, které umožní systematicky realizovat sociální politiku,
- reagovat na potřeby obyvatel města Mladá Boleslav.

Město Mladá Boleslav může parametry sítě nastavovat:

- podle toho, jaké potřebuje služby,
- podle toho, jaká je potřebná kapacita jednotlivých služeb,
- podle toho, jak vysoká je finanční výše podpory sociální oblasti.

Kritéria pro vstup poskytovatele sociálních služeb do sítě

- zjištěná a doložená potřebnost dané služby v území,
- individuální posouzení jednotlivých žádostí,
- vyjednání zapojení do sítě se Sociálním odborem, potažmo s vedením města, a následné schválení zapojení,
- vyjádření Komise zdravotní a sociální oblast – poradní orgán Rady města.

Poskytovatele sociálních a návazných služeb, zařazených do sítě, je město Mladá Boleslav v zájmu zajištění základní sítě sociálních služeb připraveno spolufinancovat a podporovat. Zároveň si vyhrazuje právo stav Sítě revidovat a měnit.

V území popisujeme tři úrovně sítě potřebných služeb. Podrobný popis je uveden v následující části, včetně zařazení sociálních a návazných služeb do příslušné úrovně.

AKTUÁLNÍ ÚROVEŇ SÍTĚ

Aktuální úroveň sítě je považována za úroveň výchozí. Je to stav, kdy jsou požadavky na zajištění sociálních a návazných služeb pro občany města Mladá Boleslav optimálně naplněny a ze strany města je možné rozšíření sítě o další sociální a návazné služby.

Druh sociální služby, zdravotní služby, nebo návazné služby	Rozpočtový podíl ⁵⁰
K – Centrum + ambulance pro závislé osoby	6,3 %
azylový dům pro matky s dětmi	9,7 %
denní centrum pro osoby bez domova	16,7 %
denní centrum pro hendikepované osoby	5,2 %
domovy: seniorů, pro zdravotně postižené, se zvláštním režimem	5,0 %
nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	6,8 %
noclehárna	2,8 %
ambulantní a terénní péčové služby ⁵⁰ a denní stacionář pro seniory	9,4 %
sociálně aktivizační služby	2,5 %
chráněné bydlení	3,2 %
odborné sociální poradenství ⁵¹ , telefonická krizová pomoc, tlumočení	1,8 %
intervenční centrum	1,7 %
sociálně-terapeutické dílny	1,2 %
sociální rehabilitace	1,4 %
terénní programy ⁵²	2,4 %
výkon SPOD	3,5 %
záchytná protialkoholní stanice	5,0 %
hospicová péče	8,8 %
sociální služby pro cizince	1,6 %
zájmová činnost spolků v sociální oblasti	5,0 %

Definování aktuální úrovně sítě poskytovatelů sociálních a návazných služeb na území města Mladá Boleslav bylo provedeno dle situace splatné pro rok 2017. Tuto úroveň je nutné

⁵⁰ Jedná se procentuální podíly služeb na celkovém rozpočtu pro sociální oblast. Jednotlivé podíly jsou stanoveny dle rozdělení objemu celkové finanční částky pro sociální oblast v roce 2017. Tento stav je pro další rozvoj a posílení financí v sociální oblasti považován za výchozí.

⁵¹ Pro: hendikepované osoby, osoby ohrožené sociálním vyloučením, děti a mládež.

dlouhodobě udržovat a postupně rozvíjet. Naopak v případě selhání obvyklých zdrojů je ze strany města nutné udržet alespoň základní úroveň sítě.

ZÁKLADNÍ ÚROVEŇ SÍTĚ

Základní úroveň je takový stav, kdy jsou požadavky na zajištění sociálních a návazných služeb pro občany města Mladá Boleslav naplněny pouze minimálně. Jedná se o takovou úroveň, pod kterou není možné klesnout. Tuto úroveň je třeba chápat jako nouzovou a dočasnou, přičemž je vhodné činit kroky k návratu zpět na aktuální úroveň.

Druh sociální služby, zdravotní služby, nebo návazné služby	Rozpočtové minimum ⁵²
K - Centrum	150000,00 Kč
azylový dům pro matky s dětmi	280000,00 Kč
denní centrum pro osoby bez domova	480000,00 Kč
denní centrum hendikepované osoby	150000,00 Kč
domovy: seniorů, pro zdravotně postižené, se zvláštním režimem	140000,00 Kč
nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	200000,00 Kč
noclehárna	80000,00 Kč
ambulantní a terénní péčové služby ⁵³ a denní stacionář pro seniory	250000,00 Kč

ROZVOJOVÁ ÚROVEŇ SÍTĚ

Jde o stav sítě s dlouhodobým výhledem, který zohledňuje předpokládaný pozitivní sociální a ekonomický vývoj. Hlavním předpokladem pro realizaci služeb, uvedených v rozvojové úrovni sítě, je příznivá ekonomická kondice města Mladá Boleslav a zvyšování kvality života občanů ve městě.

Zásadním ukazatelem pro realizaci, nebo zavedení jakékoliv služby, zahrnuté do rozvojové úrovně sítě je saldo rozpočtu města Mladá Boleslav. Kvalita života obyvatel se obvykle měří množstvím spotřebovaných statků a služeb. Není totožná s ekonomickou úrovní města Mladá Boleslav, je však na ní těsně závislá. Kvalita života je z větší části dána ekonomickým růstem města Mladá Boleslav. Znamená to tedy, že úměrně se zvyšováním ekonomické kondice města poroste i životní úroveň a nároky jeho obyvatel.

Město Mladá Boleslav se na kvalitě života obyvatel může podílet podporou a zavedením takových sociálních služeb a návazných služeb, které v případě minimální a základní úrovně sítě není možné, především z ekonomického hlediska, na území města realizovat.

Rozvojová úroveň sítě zahrnuje služby, o jejichž potřebnosti nelze mít pochyb, avšak v daném období (trvání sítě) veřejný sektor nemá dostatek disponibilních prostředků, aby konkrétního poskytovatele jejich výkonem pověřil, založil tak závazek veřejné služby a tomu odpovídající nárok resp. legitimní očekávání na finanční krytí z veřejných zdrojů.

⁵² Jedná se o nezbytně nutnou výši částky v rozpočtu města Mladá Boleslav, která je schopna zajistit minimální fungování služby na jeho území.

⁵³ Odlehčovací služba, pečovatelská služba, osobní asistence.

Druh sociální služby, zdravotní služby, nebo návazné služby
senior taxi (individuální doprava pro osoby s problematickou mobilitou)
kontaktní centrum pro osoby bez přístřeší
tísňová péče pro seniory a osoby se zdravotním postižením
sociálně informační centrum
výstavba domova pro seniory a domova se zvláštním režimem
vznik a rozvoj mezigeneračního a komunitního centra
koordinátor podpory pečujícím osobám
veřejný internet, wifihotspoty ve veřejných prostorách i DPS
podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže
nízkoprahové zařízení pro děti mladší 12 let
terénní pracovník pro děti mladší 12 let
chráněná pracovní místa pro zdravotně a mentálně postižené
rozšíření chráněného bydlení
mezigenerační dílny
slevy u městských zařízení a bezplatná MHD pro vybrané cílové skupiny
podpora volnočasových aktivit seniorů
školka pro zdravotně postižené
dobrovolnické centrum
mobilní hospic
krizový fond v rozpočtu města (řešení provozních problémů poskytovatelů)
sociální (mobilní lékař)
městské jesle

Rozvojovou úroveň sítě je nutné průběžně analyticky sledovat a podle vývoje situace reagovat na aktuální vývoj. Tento stav není konečný a lze jej průběžně měnit a doplňovat. Rozvojová úroveň sítě počítá s aktivní podporou Mladé Boleslavi při zařazování vybraných služeb do krajské sítě.

Některé služby, uvedené v rozvojové úrovni sítě, mohou být částečně hrazeny klientem, nebo uživatelem služby. Primárním cílem není příjem poskytovatele, ale regulace využití, nebo zabránění zneužití poskytované služby. Poplatky jsou většinou symbolické a přímo úměrné sociální situaci uživatelů.

Monitorovací ukazatele

- Ucelená Síť sociálních a návazných služeb statutárního města Mladá Boleslav.
- Naplnění základní a aktuální úrovně sítě konkrétními poskytovateli, spolky, nebo projekty.

Finanční náročnost

- Nízká.

Časová priorita

- Vysoká.

3.1.2 Vytvoření transparentních kritérií pro financování poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti (Opatření 1.2)

Cíl opatření

Zajistit transparentních financování poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti, případně financování projektů v sociální oblasti.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Stanovení srozumitelných kritérií pro rozdělování finančních prostředků, určených pro podporu sociální oblasti.
- Vytvoření uceleného dotačního programu pro podporu sociální oblasti.
- Aplikace dotačního programu v rámci finanční podpory poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti, případně financování projektů v sociální oblasti.
- Vytvoření podmínek pro vznik víceletého financování poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti, případně financování projektů v sociální oblasti.

Popis opatření

Zajištění všech tří úrovní sítě lze realizovat finanční podporou. Základem z pohledu města je jasně deklarovaný postoj k potřebným službám na jeho území, nebo pro jeho občany. Takový postoj musí být zohledněn ve financování daných služeb, připravenosti k dlouhodobé podpoře a možnostem reagovat na případné výpadky financování ze strany Středočeského kraje či Ministerstva práce a sociálních věcí v ČR.

Pro udržení konkrétní služby je nezbytná aktivní podpora ze strany obcí a měst, ve kterých služby působí. Nedílnou součástí prokázání této podpory je alespoň malý podíl finanční podpory ze strany města.

ZPŮSOB PŘIDĚLENÍ VÝŠE DOTACE

Přidělení výše dotace pro jednotlivé sociální a návazné služby a projekty v sociální oblasti je postavena na stanovení procentního poměru z celkové alokace finančních prostředků města určeného do sociální oblasti a následného rozdělení jednotlivým službám.

Celková částka určená na financování sítě a procentní poměr bude stanoven na každý kalendářní rok. Tento způsob odráží možnost zohlednit skutečné potřeby občanů města Mladá Boleslav a reálnou situaci, dále rozvíjí spolupráci mezi všemi dotčenými aktéry.

Kritéria pro rozdělení financí

Typ služby	Kritérium
Služby prevence	Počet úvazků v přímé péči v Síti Středočeského kraje. Dalšími kritérii jsou rozsah využívání služby formou počtu kontaktů/intervencí ⁵⁴ a celkový počet uživatelů – občanů ⁵⁵ města využívajících službu.
Péčové služby (ambulantní, terénní)	Poskytnutý počet hodin přímé práce. Dalším kritériem je doložení počtu uživatelů služby, kteří jsou občany města.
Pobytové služby	Počet lůžek a doba, po kterou byla využívána občany města (lůžkodenní).

Pro transparentní finanční podporu sociální oblasti je nutné zajistit:

- předem alokovat finanční prostředky na podporu registrovaných sociální a návazných služeb/aktivit.
- předem deklarovat procentní poměr z celkové alokace finančních prostředků města určený na služby sociální prevence, služby sociální péče a sociálního poradenství.
- vytvořit rezervu pro finanční individuální podporu služeb z optimální a minimální sítě pro případ selhání obvyklých zdrojů.
- každoročně revidovat celkovou alokaci finančních prostředků města na podporu návazných a sociálních služeb

Monitorovací ukazatele

- Kritéria pro financování poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti.
- Ohlas ze strany žadatelů o dotaci.
- Zjednodušení agendy, spojené s rozhodováním o přidělení výše dotace.

Finanční náročnost

- Nízká.

Časová priorita

- Vysoká.

⁵⁴ Kontaktem se rozumí krátké zorientování a informování klienta či zájemce o službu v jeho situaci + záznam kontaktu do 15 minut. Za intervenci je považována sociální práce s uživatelem sociální služby, trvající minimálně 30 minut. Jedná se o časový úsek, ve kterém byla uživateli bezprostředně bez přerušení poskytována pomoc, podpora, péče, obsahující prvky naplňující základní činnosti uvedené pro danou službu. Každá další započatá půlhodina se započítává jako další intervence.

⁵⁵ Osoba, se kterou v daném roce proběhlo minimálně 1 setkání.

3.1.3 Stanovení pravidel dotačního programu pro financování poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti (Opatření 1.3).

Cíl opatření

Vytvoření srozumitelných pravidel dotačního programu pro financování poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti a jejich aplikace v praxi při posuzování a rozdělování financí, určených pro podporu sociální oblasti.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Stanovení dotačních pravidel.
- Vytvoření formulářů příslušných dokumentů (žádost, vyhodnocení apod.).
- Informační podpora žadatelů.

Popis opatření

Nejvhodnějším způsobem pro finanční podporu poskytovatelů sociálních služeb a služeb návazných je vyhlášení dotačního programu „Dotace z rozpočtu Statutárního města Mladá Boleslav na podporu financování sociálních a návazných služeb“ (dále jen „dotační program“).

Dotační program je vhodné vyhlásit jako víceletý, s doporučenou periodou 2 – 3 roky. Výše objemu finančních prostředků se odvíjí od aktuálního stavu a potřeb v sociální oblasti města Mladá Boleslav pro příslušné období.

Pro účely realizace dotačního programu je vhodné sestavit a orgány města schválit tzv. „Pravidla pro poskytování dotace“, která budou samostatným materiálem mimo rámec této koncepce.

Pravidla bude možné aktuálně revidovat, nebo měnit, přičemž každá změna, či úprava automaticky znamená nové schválení v příslušných orgánech města.

PRAVIDLA PRO POSKYTOVÁNÍ DOTACE BY MĚLA OBSAHOVAT TATO ZÁKLADNÍ KRITÉRIA:

- žádosti o dotaci se předkládají na základě vyhlášení výzvy Statutárního města Mladá Boleslav k předkládání žádostí o dotaci na pokrytí nákladů poskytovatelů sociálních služeb a služeb návazných v aktuálním kalendářním roce,
- vyhlášovatel dotačního programu jasně uvede konečný termín pro podání žádosti,
- vyhlášovatel dotačního programu jasně uvede alokovanou výši finančních prostředků pro jednotlivé druhy sociálních služeb a návazných služeb pro příslušný kalendářní rok,
- vyhlášovatel dotačního programu stanoví podmínky pro předkládání žádostí,
- v případě, že žadatel žádá o dotaci na více služeb, podá na každou službu samostatnou žádost,
- na poskytnutí dotace není právní nárok,
- dotace nemusí být přidělena v požadované výši.

PŘEDPOKLADY PRO UDĚLENÍ DOTACE

- zahrnutí dané služby/projektu do Střednědobého plánu udržitelnosti a rozvoje sociálních a návazných služeb/Komunitního plánu sociálních a návazných služeb Statutárního města Mladá Boleslav.
- v případě registrovaných sociálních služeb zahrnutí do krajské sítě sociálních služeb. V případě nezahrnutí jasně deklarovaný zájem o danou službu/projekt na základě doložené potřeby.
- výši požadované podpory provázat s povinným procentem spolufinancování, pokud ho Středočeský kraj stanoví pro daný rok.
- doložení rozpočtu dané služby/projektu a celkového rozpočtu organizace.
- v případě služby, která není na území města poskytována současným poskytovatelem je nutné jednání s odborem sociálních věcí a vedením města
- doložení přehledného a stručného popisu poskytované služby a jasná vazba na strategický plán města a kraje.
-

PŘI POSUZOVÁNÍ PŘIDĚLENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ SE DÁLE PŘIHLÍŽÍ:

- k přiměřenosti a hospodárnosti rozpočtu služby a požadavku na přidělení finančních prostředků (posouzení finanční náročnosti dané služby vzhledem k druhu sociální služby, specifickým podmínkám poskytování dané služby, tzn. územní dostupnost, forma služby, personální zajištění, cílová skupina apod.; dále se posuzuje i to, zda náklady na zajištění dané služby jsou srovnatelné v rámci území Mladoboleslavska pro daný druh služby),
- doložení vývoje rozsahu poskytování služeb v předešlých letech,
- k zajištění dalších finančních zdrojů poskytovatelem,
- k personálnímu zajištění (poměr odborných a ostatních pracovníků, přiměřenost a adekvátnost výše pracovních úvazků, využití dobrovolníků apod.),
- k prioritním cílovým skupinám pro Mladou Boleslav a přilehlé okolí,
- k historii působení služby v Mladé Boleslavi a přilehlém okolí,
- k vyjádření Komise zdravotní a sociální – poradní orgán Rady města.

V případě potřeby služby/zaměření na jinou cílovou skupinu, je pro město Mladá Boleslav prioritní jednání se současnými službami/organizacemi a jejich možnostmi rozšíření na identifikovanou oblast, potřebnou k řešení.

V případě služeb, které poskytují občanům města služby v pobytových zařízeních mimo území města, je rozsah podpory individuální dle posouzení jednotlivých žádostí.

Monitorovací ukazatele

- Existující pravidla dotačního programu.
- Používání pravidel dotačního programu v praxi.
- Respektování pravidel dotačního programu všemi zúčastněnými subjekty (poskytovatel dotace i žadatelé o dotaci).
- Efektivní fungování služeb v sociální oblasti.

Finanční náročnost

- Nízká.

Časová priorita

- Vysoká.

3.1.4 Jednotná nefinanční podpora poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti (Opatření 1.4)

Cíl opatření

Stanovení srozumitelných podmínek pro nefinanční podporu poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti. Tuto podporu je nutné započítat do celkové výše podpory jednotlivých žadatelů (vyrovnávací platba).

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zvýhodněné nájemné dle přehledných podmínek.
- Bezplatná reklama.
- Poskytnutí informačních kanálů města, nebo nabídka výroby tiskovin.

Popis opatření

Jednotlivé poskytovatele sociálních služeb a služeb návazných lze podpořit nefinanční formou a to především slevou na nájemném z bytových či nebytových prostor ve vlastnictví města Mladá Boleslav. Výše této slevy, tedy rozdíl mezi komerčním nájemným dle platné směrnice a zvýhodněným nájemným je nutné započítat do celkové částky podpory jednotlivého poskytovatele.

Někteří poskytovatelé sociálních služeb a služeb návazných v Mladé Boleslavi zvýhodněného nájemného využívají, někteří nikoliv. U těch poskytovatelů, kterým byla sleva na nájemném přiznána, existuje rozdíl ve výši zvýhodnění. Slevy byly poskytovány individuálně, bez stanovených pravidel. Poskytovatelé tak mají různě velkou výši slevy

Možnosti realizace transparentní nefinanční podpory formou zvýhodněného nájemného:

- stanovit jednotnou výši zvýhodněného nájemného z bytových či nebytových prostor ve vlastnictví města Mladá Boleslav pro poskytovatele sociálních a návazných služeb,
- revidovat dosud platné smlouvy,
- uzavřít nové smlouvy dle nových a jednotných podmínek.

Zavedení takových opatření zaručí, že systém nefinanční podpory bude transparentní a pro všechny uživatele stejný, bez ohledu na druh poskytované sociální či návazné služby. Město samozřejmě může o výši zvýhodněného nájemného nadále rozhodovat individuálně.

Dalšími možnostmi nefinanční podpory je např. nabídka využití dostupných komunikačních kanálů města Mladá Boleslav pro prezentaci jednotlivých služeb a aktivit, nebo zapůjčení, či bezplatné poskytnutí vybavení pro provoz služby.

Monitorovací ukazatele

- Počet poskytovatelů sociálních služeb a spolků působících v sociální oblasti, kteří využívají zvýhodněné nájemné v prostorách v majetku města.
- Propagace (viditelnost) sociální oblasti a jejích služeb, zpětná vazba od veřejnosti.

Finanční náročnost

- Nízká.

Časová priorita

- Vysoká.

3.2. Řešení problematiky osob bez přístřeší (Priorita 2)

3.2.1 Podpora terénního programu pro osoby bez přístřeší (Opatření 2.1)

Cíl opatření

Dlouhodobě poskytovat na území Mladé Boleslavi terénní program pro cílovou skupinu osoby bez přístřeší.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Finanční podpora terénního programu.
- Personální a mzdové zajištění terénního programu.
- Poskytnutí prostor pro pracovníka terénního programu.

Popis opatření

Cílovou skupinu tvoří osoby bez domova nebo ti, kteří jsou bezdomovectvím ohroženi, a v daný čas žijí na území města Mladá Boleslav. Terénní program se zaměřuje zejména na ty, kteří jsou vyloučeni z účasti na jiných systémech pomoci a nevyužívají jiných sociálních služeb. Dále pak na osoby migrující územím regionu či osoby, které se „na ulici“ právě ocitly. Obecným cílem služby je minimalizace rizik spojených s bezdomovectvím.

Konkrétními jsou:

- Vyhledat a kontaktovat osobu bez přístřeší či osobu bezdomovectvím ohroženou v jejím přirozeném prostředí co nejdříve.
- Navázání kontaktu a vybudování vztahu důvěry s osobou bez domova.
- Informování osob bez domova o rizicích spojených se „životem na ulici“, pomoc se zajištěním základních životních potřeb.
- Podpora a motivace osoby bez přístřeší k využívání návazných služeb pomoci a tím i k návratu do společnosti.

Pro efektivní fungování terénního programu je nutné zajistit mzdové prostředky pro celoroční fungování terénního pracovníka, zajistit mu administrativní a technické zázemí.

Monitorovací ukazatele

- Počet osob kontaktovaných terénním pracovníkem.
- Počet osob postupujících do dalších úrovní sociální péče.
- Počet osob bez přístřeší na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Vysoká.

3.2.2 Navýšení kapacity noclehárny pro osoby bez přístřeší (Opatření 2.2)

Cíl opatření

Udržení dostupnosti noclehárny pro osoby bez přístřeší a navýšení její kapacity.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Stavební úpravy stávající noclehárny.
- Personální zajištění noclehárny.
- Vytvoření nových prostor pro noclehárnu.

Popis opatření

Současná kapacita noclehárny 16 míst (12 muži/4 ženy) je silně poddimenzovaná. Realizace opatření umožní navýšit kapacitu alespoň na 20 míst (15 muži/5 ženy), výhledově je nutné uvažovat o dalších možnostech rozšíření kapacity.

Navýšení kapacity je možné realizovat stavebními úpravami stávající noclehárny, nebo vyhledáním či výstavbou nových prostor, určených pro poskytování sociální služby noclehárna.

Monitorovací ukazatele

- Počet noclehů poskytnutých službou.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Počet sociálních pracovníků.
- Počet osob bez přístřeší na území města.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Střední.

3.2.3 Navýšení kapacity nízkoprahového denního centra pro osoby bez přístřeší (Opatření 2.3)

Cíl opatření

Zajištění a udržitelnost dostatečné kapacity nízkoprahového denního centra pro osoby bez přístřeší.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Stavební úpravy stávajícího nízkoprahového denního centra.
- Personální zajištění nízkoprahového denního centra.
- Vytvoření nových prostor nízkoprahového denního centra.

Popis opatření

Současných 40 míst okamžité kapacity v nízkoprahovém denním centru je nedostačující a naplňuje skutečné potřeby přibližně z 60 %. Pro optimální fungování denního centra je nutné

navýšit kapacitu alespoň na 60 míst okamžité kapacity a výhledově uvažovat o dalších možnostech rozšíření kapacity.

Pokud bude fungovat terénní program, dá se předpokládat, že se podaří motivovat další klienty k využívání návazných služeb – musí být k dispozici dostatečná kapacita a dostatečný počet sociálních pracovníků. S klienty nelze efektivně pracovat v přeplněném zařízení a bez adekvátního navýšení počtu sociálních pracovníků.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Počet sociálních pracovníků.
- Počet osob bez přístřeší na území města.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Střední.

3.2.4 Zajištění dostupného sociálního bydlení - azylový dům pro muže (Opatření 2.4)

Cíl opatření

Zřízení, nebo výstavba azylového domu pro muže.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Stavební úpravy některé ze stávajících nemovitostí.
- Personální zajištění azylového domu.
- Výstavba nových prostor pro azylový dům.

Popis opatření

Sociální služba azylový dům pro muže v Mladé Boleslavi zcela chybí. Není tak zajištěna návaznost jak na terénní program pro osoby bez přístřeší, tak na noclehárnu.

Pokud terénní program bude lidi bez domova dobře motivovat ke změně svého dosavadního životního stylu, nebude možné jim při neexistenci této sociální služby nabídnout pobyt v azylovém zařízení z důvodu nulové kapacity. Tyto osoby pak nadále zůstávají na ulici.

Opatření lze realizovat stavební úpravou některých ze stávajících prostor v majetku města, nebo výstavbou zcela nového objektu, v němž bude sociální služba azylový dům poskytována.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Počet sociálních pracovníků.
- Počet osob bez přístřeší na území města.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Střední.

3.2.5 Vytvoření pozice městského kontaktního pracovníka pro osoby bez přístřeší (Opatření 2.5)

Cíl opatření

Zřízení a udržitelnost městského kontaktního pracoviště, ve kterém by pro cílovou skupinu osob bez přístřeší byly poskytovány potřebné návazné, poradenské, nebo právní služby.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Vybudování pracoviště kontaktního centra.
- Technické zajištění kontaktního centra.
- Personální zajištění kontaktního centra.
- Propagace služby.

Popis opatření

Městské kontaktní pracoviště by mělo pružně reagovat na problémy s bezdomovectvím, které jsou v Mladé Boleslavi spojeny především se ztrátou zaměstnání u agenturních pracovníků. Opatření napomůže snížení počtu osob bez přístřeší na území města.

Městské kontaktní pracoviště by mělo poskytovat tyto služby:

- základní sociálně právní poradenství,
- pomoc se zajištěním dokladů totožnosti,
- pomoc se zajištěním dávek hmotné nouze či pojistných dávek,
- podpora komunikace s úřady a institucemi,
- nasměrování do dalších sociálních, nebo návazných služeb, které pomáhají cílové skupině,
- pomoc se zprostředkováním lékařské péče,
- pomoc při řešení ztráty zaměstnání,
- po dohodě také možnost pomoci psychologa, nebo právníka.

Vhodné je zřízení dvou pracovních úvazků – jeden pro sociální práci na kontaktním pracovišti, druhý pro terénní práci.

Realizace kontaktního centra dále zahrnuje náklady na zřízení a provoz kontaktního pracoviště. Stále kontaktní pracoviště je vhodné umístit do objektu ve vlastnictví města, nutné je však zohlednit případnou blízkost koncentrace osob bez přístřeší.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Počet sociálních pracovníků.
- Situace osob bez přístřeší na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.2.6 Zřízení nízkoprahové zdravotní péče pro osoby bez přístřeší (Opatření 2.6)

Cíl opatření

Zřízení a udržitelnost pracoviště zdravotní péče, ve kterém by pro cílovou skupinu osob bez přístřeší byly poskytovány základní zdravotnické služby.

Aktivita (stručný přehled řešených témat)

- Zřízení pracoviště zdravotní péče.
- Technické zajištění kontaktního centra.
- Personální zajištění kontaktního centra.
- Propagace služby.

Popis opatření

Zdravotní stav bezdomovců je vzhledem k jejich způsobu života většinou mnohem horší než ve většinové populaci. Zřízení této služby může zabránit možnému šíření infekčních chorob směrem k většinové populaci.

Záměr lze realizovat smluvně s některým z praktických lékařů, který část své ordinační doby vyhradí pro osoby bez domova – nutná provázanost s terénním programem. Druhou možností je výjezd lékaře do terénu, nejlépe do blízkosti koncentrace osob bez přístřeší, nebo do nízkoprahového denního centra.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace osob bez přístřeší na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.2.7 Zajištění péče pro osoby bez přístřeší během zimního období (Opatření 2.7)

Cíl opatření

Udržitelnost vytápěného stanu pro cílovou skupinu osob bez přístřeší během zimních měsíců.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Technické zajištění vytápěného stanu.
- Personální zajištění vytápěného stanu.
- Propagace služby.

Popis opatření

Pokračovat v každoročním projektu výstavby nouzového stanu v bývalém poplužním dvoře během zimního období. Uvažovat o nastavení nižšího prahu pro použití stanu – zmírnění stávajících podmínek pro otevření.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace osob bez přístřeší na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.3. Zohlednění stárnutí populace a nárůstu poptávky služeb pro seniory (Priorita 3)

3.3.1 Navýšení kapacity domu pro seniory a zřízení domu se zvláštním režimem (Opatření 3.1.)

Cíl opatření

Zajištění potřebné kapacity domu pro seniory a domu se zvláštním režimem, s výhledem, který bude reflektovat demografický vývoj ve společnosti.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Navýšení stávajících kapacit pomocí stavebních úprav.
- Výstavba domova pro seniory a domova se zvláštním režimem.
- Personální zajištění zařízení pro seniory.

Popis opatření

V současné době dochází k celkovému stárnutí populace, tj. snižuje se podíl nejmladších věkových skupin na celkové věkové skladbě populace a roste podíl populačně silných poválečných ročníků v důchodovém věku.

V roce 2050 dojde v Mladé Boleslavi k procentuálnímu navýšení počtu obyvatel ve věku 65 let a výše z 16,1 % na 34,7 % (zdroj: Sociodemografická analýza Mladé Boleslavi).

Zájem o DS se s přibývajícím věkem obyvatelstva zvyšuje a přibývá nových žádostí v pořadnících DS a tím se také prodlužuje čekací doba nástupu do zařízení. Zároveň o DS mají zájem také lidé z jiného ORP a také kraje. Čekací doba pro získání místa v DS se pohybuje v rozmezí 1 - 5 let.

Níže jsou uvedena data z pořadníků DS, informace jsou (2016) získány přímo ze zařízení.

Celkem podaných žádostí o DS v rámci ORP: 965 žádostí.

Počet žádostí je o 260% více než počet dostupných lůžek v DS (není zohledněna možná duplicita žádostí).

Složení žadatelů:

z ORP Mladá Boleslav: 802,
z jiného ORP: 89,
z jiného kraje: 15,
z Prahy: 5.

Složení již umístěných klientů:

z ORP Mladá Boleslav: 225,
z jiného ORP: 32,
z jiného kraje: 4,
z Prahy: 7.

Ze získaných údajů je zřejmé, že počet žadatelů o umístění i počet již umístěných klientů se pohybuje jako cca 83% podíl obyvatel z ORP Mladá Boleslav a cca 17% podíl připadá na další osoby mimo ORP Mladá Boleslav. S ohledem na vysoký počet neuspokojených žádostí z kapacitních důvodů a následnou délkou času než je žádost uspokojena, není třeba činit speciální analýzu poptávky po službě, z uvedených čísel převisu poptávky je zájem o službu relevantně doložen.

Navýšení kapacity domova pro seniory je možné řešit buď výstavbou zcela nového objektu, nebo přístavbou ke stávajícímu Domovu seniorů v Olbrachtově ulici. Jako vhodnější se, především kvůli možnosti napojení na stávající služby, jeví varianta přístavby. Před její realizací je však nutný výkup pozemku p. č. 92/4 o výměře 774 m², který je ve vlastnictví Středočeského kraje.

V případě stavby nového objektu i realizace přístavby je třeba počítat s investičními náklady cca. 1 000 000 Kč na jedno lůžko. V rámci výstavby je možné část kapacity vyčlenit jako dům se zvláštním režimem, případně jako alzheimer centrum.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace seniorů na území města.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Vysoká.

3.3.2 Zřízení a udržitelnost individuální dopravy pro osoby s problematickou mobilitou - tzv. senior taxi (Opatření 3.2)

Cíl opatření

Provozování asistované individuální dopravy pro osoby s problematickou mobilitou.

Aktivita (stručný přehled řešených témat)

- Zajištění vozidla pro asistovanou přepravu.
- Personální zajištění služby.
- Zajištění dispečinku pro příjem objednávek dopravy
- Propagace služby.

Popis opatření

Služba je určena pro seniory a osoby s problematickou mobilitou. Tato služba již funguje v řadě měst České republiky. Senior taxi má ulehčit život starším občanům – například při přepravě na úřad, k lékaři, do nemocnice či do lékárny. Služba senior taxi se stává nedílnou součástí sociální politiky, velmi vítanou ve všech obcích, které ji již zavedly. Senior taxi je služba určená v první řadě pro seniory a zdravotně postižené lidi.

Služba Senior taxi nenahrazuje klasickou autobusovou dopravu, ale vhodně reaguje na individuální potřeby jednotlivých klientů a jejich potřeby v oblasti mobility. Město si může stanovit měsíční limit čerpané služby a omezit počet jízd na osobu. Službu Senior taxi mohou využívat občané starší 65 let, nebo držitelé průkazu ZTP/P s trvalým bydlištěm v Mladé Boleslavi. Službu je možné ve většině měst využít buď s platnou průkazkou Senior taxi, v Mladé Boleslavi se nabízí možnost využít aplikace Městské karty.

Město může určit adresy míst (destinací) kam bude Senior taxi zajíždět, např. do nemocnic na území města Mladá Boleslav, k obvodním, praktickým a odborným lékařům pro dospělé v rámci Mladé Boleslavi, do lékáren a rehabilitací v Mladé Boleslavi, na Českou poštu a to do všech jejich poboček ve městě, na úřady na území města Mladá Boleslav. Také na hřbitov, do domovů pro seniory a do zařízení poskytovatelů registrovaných sociálních služeb ve městě Mladá Boleslav. Klient se smí přepravit pouze na některou z uvedených adres a zpět. Přeprava je umožněna pouze z místa bydliště

U služby Senior taxi se počítá se zhoršenou pohyblivostí zákazníka, je tedy nutné pořízení vhodného vozidla, které umožňuje pohodlný nástup a výstup osoby se zhoršenou pohyblivostí a přepravu osoby na invalidním vozíku. Vyškolený řidič musí být schopný pomoci s nástupem i výstupem z automobilu, popřípadě vynést nákup, nebo jiná zavazadla.

Nejčastější podmínky pro provozování služby Senior taxi:

- stanovená provozní doba
- objednání telefonicky
- pouze klienti s trvalým pobytem v Mladé Boleslavi
- 20 Kč za jednu jízdu
- jedna osoba jako doprovod se seniorem zdarma
- zavazadla zdarma

Jako kontrolu proti zneužití je vhodné zavést objednávkový systém (aplikaci), který on-line 24 hodin denně zobrazuje podrobnosti jednotlivých jízd (datum, čas, odkud/kam, jméno seniora, tel. č. seniora, počet ujetých km, cenu jízdy atd.) Pověřený úředník města má umožněn nepřetržitý přístup do systému prostřednictvím internetu kde může všechny jízdy a jejich parametry zadávat a kontrolovat. Vozidla by měla disponovat GPS zařízením, které monitoruje jeho pohyb v reálném čase, a lze tedy kdykoliv dohledat každou jednotlivou jízdu.

Provozování služby je možné realizovat dvěma způsoby:

- službu provozuje soukromý provozovatel - přepravovaný senior platí ve vozidle pouze smluvní částku za přistavení, náklady na provoz a cenu za ujeté km proplácí provozovateli město,
- službu provozuje město - přepravovaný senior platí ve vozidle pouze smluvní částku za přistavení, náklady na provoz hradí město. Nutná investice do pořízení vozidla, softwaru a mezd řidiče a operátora objednávek.

Pokud je provozovatelem Senior taxi město, jeví se jako nejvýhodnější zařazení této služby do organizační struktury v rámci dopravního podniku města. Roční náklady na provoz Senior taxi ve městech srovnatelných s Mladou Boleslaví činí cca. 500 000 Kč – 1 000 000 Kč ročně.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Vytíženost vozidla/pracovníka.
- Situace seniorů na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Vysoká.

3.3.3 Modernizace tísňové péče pro seniory a osoby se zdravotním postižením (Opatření 3.3)

Cíl opatření

Zajištění moderní poskytování tísňové péče, dle nejnovějších trendů komunikačních technologií tak, aby služba nebyla vázána na pevnou linku.

Aktivita (stručný přehled řešených témat)

- Zajištění technických prostředků pro zajištění služby.
- Vyškolení obsluhy a pečujících osob.
- Propagace služby.

Popis opatření

Tato služba je realizována jako dálkový monitoring a systém přivolání pomoci nouzovým tlačítkem. Senior, nebo zdravotně postižená osoba obdrží malý přístroj (pager), který nosí neustále u sebe a v případě potřeby zmáčkne nouzové tlačítko, které ho přepojí do asistenčního centra. Operátor se s uživatelem ihned spojí a může mu pomoci sám, zavolat někomu z rodiny nebo přivolat záchrannou zdravotnickou službu. Dohled probíhá 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Přístroj je schopen monitorovat i pohyb, polohu a další údaje o sledované osobě a systém umí automaticky rozpoznat problém a zajistit pomoc i v situaci, kdy uživatel nemá přístroj u sebe nebo jej nedokáže použít. Typickým příkladem je pád, po němž senior nebo zdravotně postižená osoba leží na zemi a na nouzové tlačítko nedosáhne. Po určité době se asistenční centrum samo ozve a zařízení začne nahlas mluvit, tudíž si zraněný může přivolat pomoc.

Dálkový monitoring pomůže získat sebedůvěru ve vlastním prostředí. V případě potíží je pomoc vždy nablízku. Klient si nemusí odepřít své oblíbené činnosti kvůli obavám z nečekaných problémů. Pagery mají jednoduché tlačítko pro přivolání pomoci. Po stisknutí tlačítka probíhá hovor s odborným asistentem přímo pomocí tohoto zařízení. Spojení probíhá automaticky s dobrou slyšitelností. Zařízení fungují po celé republice, kde je dostupný GSM signál. Hovor je zdarma v rámci paušálu za využívání služby.

Klient může kdykoliv jedním zmáčknutím tlačítka oznámit větší či menší nouzi, jako je například pád nebo akutní zdravotní komplikace:

- klient získá větší pocit bezpečí,

- bude samostatnější a nezávislejší,
- může si troufnout na fyzicky náročnější aktivity, jako jsou delší výlety nebo sport,
- klient získá dobrého pomocníka, pokud má nějaký zdravotní problém,
- dostane se mu rychlejší pomoci v případě krizové události,
- po případné hospitalizaci se rychleji navrátí do běžného života,
- získanou samostatností zmenší starosti svým blízkým,

Projekt tísňové péče je možné realizovat pomocí vlastních prostředků, prostřednictvím Pečovatelské služby města Mladá Boleslav, nebo poptat a objednat projekt u externích dodavatelů služby.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Počet využití v určeném časovém období.
- Situace seniorů na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Vysoká.

3.3.4 Vznik a rozvoj mezigeneračního a komunitního centra (Opatření 3.4)

Cíl opatření

Vybudování prostor komunitního centra pro seniory, které lze zároveň využít jako mezigenerační centrum.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Úprava objektu Klementinky.
- Personální zajištění centra.
- Průběžné pořádání kulturních, vzdělávacích a sportovních aktivit.
- Propagace služby.

Popis opatření

Mezigenerační i centrum reaguje na aktuální potřeby společnosti a na velice tíživou situaci v oblasti zájmového vzdělávání po stránce mezigeneračních vazeb a také na komunikaci a vztahy ve společnosti. Nabízí možnost řešení, zapojení a propojení v rámci zdravé komunikace všech věkových kategorií od dětí po seniory. Mezigenerační centrum je vysoce společensky preventivním zařízením, které umožňuje pohled na mezigenerační vztahy, na vzájemné vnímání a respektování potřeb. Umožňuje integraci dětí v oblasti zájmového vzdělávání, komunikaci a provázanost aktivit napříč generacemi. Mezigenerační centrum umožňuje realizovat model přirozeného soužití různých generací v jednom domě, v prostředí, kde na sebe mají čas a mohou ho smysluplně naplnit. Cílem mezigeneračního centra je zlepšovat vztahy napříč všemi generacemi s důrazem na seniory a pomocí vhodných aktivit podporovat vzájemné sblížování různých generací.

Komunitní centrum je zařízení sloužící ke konání nejrůznějších aktivit (například kulturních, vzdělávacích nebo tělovýchovných) pro určitou komunitu anebo k poskytování sociálních služeb zejména sociálně vyloučeným osobám. Návštěvníkům nabízí široké spektrum volnočasových, zájmových a vzdělávacích aktivit, poradenské služby či jen příležitost k odpočinku a vzájemné komunikaci.

Město Mladá Boleslav již deklarovalo záměr vybudování komunitního (mezigeneračního) centra v objektu tzv. Klementinky na třídě Václava Klementa. V první etapě zde byla v letech 2016 a 2017 provedena revitalizace zahrady, která nabízí možnost ke komunitním aktivitám. Ve velké části zahrady byla upravena zeleň, vytvořeny cestičky, instalovány lavičky i cvičící stroje. Jsou zde části určené pro sport i pro odpočinek a relaxaci.

Komunitní zahrada Klementinka je přístupná z ulice přes recepci společnosti Služby a školení MB a je otevřena ve všední dny od 8 do 16 hodin. Návštěvníci se musí při vstupu do zahrady řídit provozním řádem. Záměrem vedení města Mladá Boleslav je, aby zdejší zahrada přednostně sloužila seniorům, ale zároveň byla součástí mezigeneračního centra, kde se budou setkávat lidé všech generací.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících centrum.
- Množství využití centra a množství pořádaných akcí.
- Situace seniorů na území města.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Vysoká.

3.3.5 Vznik a rozvoj zařízení paliativní péče (Opatření 3.5)

Cíl opatření

Vytvoření dostatečné kapacity zařízení paliativní péče na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Vznik samostatného pobytového zařízení paliativní péče (hospicu).
- Vznik mobilního hospicu.
- Personální zajištění služby.
- Propagace služby.

Popis opatření

Hospic poskytuje nemocnému paliativní, především symptomatickou léčbu a péči a současně se snaží uspokojit i jeho potřeby psychické, sociální a spirituální. Paliativní péče podporuje život, podporuje kvalitu života. Umírání a smrt považuje za normální proces.

V Mladé Boleslavi funguje Dům péče ČČK, kde se o klienty se nepřetržitě stará profesionální tým zdravotníků, který je složen z lékařů, všeobecných sester, ošetřovatelek, fyzioterapeuta a

ergoterapeuta a který je připraven poskytnout nejen odbornou zdravotní péči, ale i útěchu a podporu.

Klasické pobytové zařízení, kde by byla komplexně poskytována paliativní péče, ve městě chybí. Záměrem opatření je vybudovat, nebo zřídit samostatný objekt, kde by klientům bylo poskytováno jak ubytování, tak samotná paliativní péče.

Další možností je zřízení tzv. mobilního hospicu. Mobilní hospic poskytuje péči lékaře, zdravotních sester, sociálního pracovníka, psychologa a duchovního v domácím prostředí. Tým mobilního hospice společně pomáhá nemocnému kvalifikovaně zvládat bolest a další průvodní jevy terminální fáze onemocnění.

Mobilní hospic poskytuje služby:

- nevléčitelně nemocným v závěru života (nemusí se jednat pouze o onkologicky nemocné), o které jejich blízcí mohou a chtějí celodenně pečovat doma,
- nemocným, u nichž byla ukončena aktivní léčba a byla doporučena paliativní péče.

Mobilní hospic může poskytovat tyto služby:

- odbornou sesterskou péči 24 hod/7dní v týdnu,
- dostupnost lékařské péče 24 hod,
- podporu a pomoc sociálního pracovníka, psychologa a duchovního pro nemocného a jeho blízké,
- zapůjčení zdravotních a kompenzačních pomůcek k usnadnění péče o nemocného, více viz půjčovna pomůcek,
- zaškolení pečujících členů rodiny v ošetřování nemocného.

Pro zajištění kvalitní a plnohodnotné hospicové péče ve městě je nutné pečlivě vybírat a odborně vzdělávat ošetřující personál.

Monitorovací ukazatele

- Kapacity paliativní péče.
- Počet klientů využívajících službu.
- Počet vyškolených pracovníků.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace osob, využívajících paliativní péči, na území města.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Střední.

3.3.6. Koordinátor podpory pro pečující osoby (Opatření 3.6)

Cíl opatření

Zajištění kvalitní podpory pro pečující osoby.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zřízení pozice koordinátora podpory pro pečující osoby.
- Vytvoření programu a nabídky služeb pro pečující osoby.
- Propagace služeb.

Popis opatření

Opatření je zaměřeno na osoby, které poskytují péči osobám blízkým, případně na ty, které poskytují péči v rámci takzvané sousedské pomoci. Potenciál těchto osob v poskytování péče je značný, vysoká náročnost spojená s péčí o osobu blízkou se však promítá nejen do celého života pečující osoby, ale také do života ostatních členů rodiny pečující osoby.

Tato činnost znamená zpravidla vysokou emocionální zátěž, nedostatek vlastního času, nikdy nekončící činnost, mnohdy i určitou osamělost. Pečující osoby často musí redukovat svoje společenské aktivity. I přes tyto vysoké nároky na osoby poskytující péči, je péče v rodinách nejčastější formou poskytované sociální péče. Jedním z důvodů je, že se jedná často o určitý tradiční vztah, kdy rodiny po celá staletí zcela přirozeně poskytovaly pomoc svým potřebným členům.

Zejména v počátku ale i v průběhu péče se pečující osoby dostávají k potřebným informacím souvisejících s péčí obtížně, zdlouhavě, mnohdy i náhodně. Situaci výrazně usnadňuje existence osoby, která by měla komplexní přehled o možných formách podpory, tzv. koordinátora podpory. Koordinátor podpory by byl zároveň přínosem i pro systém dlouhodobé péče, protože by svou činností monitoroval její průběh.

Koordinátor podpory pečujícím osobám může zprostředkovat:

- způsob a výši podpory odlehčovací služby,
- odborné sociální poradenství,
- psychologickou pomoc,
- zřízení a koordinaci motivační skupiny (sdílení zkušeností),
- zapojení dobrovolnictví,
- nabídku volnočasového programu pro pečující osoby.

Dále by koordinátor podpory pečujícím osobám měl vykonávat tyto okruhy činností:

- navazovat a udržovat kontakty s institucemi a osobami, které jako první přicházejí do kontaktu s rodinami osob, u nichž vyvstala potřeba péče a podpory, tzn. zejména s praktickými lékaři, nemocnicemi, odbornými lékaři, případně i s neziskovými organizacemi,
- doporučovat rodinám pečujících i jednotlivcům vhodné finanční dávky a zdravotní pomůcky a pomáhá jim s vyplňováním formulářů pro jejich získání,

- shromažďovat a zpracovávat informace o potřebách pečujících rodin a aktuální situaci a předávat je příslušnému orgánu města.

Náklady na zřízení pozice koordinátora podpory pečujícím osobám jsou minimálně 0,5 pracovního úvazku + kancelář. Práce koordinátora bude mít částečně terénní charakter, protože v případě potřeby bude docházet do domácností pečujících a opečovávaných osob a jejich rodin.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace pečujících osob na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Vysoká.

3.3.7 Zvyšování kvality života seniorů ve městě (Opatření 3.7)

Cíl opatření

Zkvalitnění každodenního života seniorů na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Podpora volnočasových aktivit.
- Podpora informovanosti.
- Slevy v městských zařízeních a MHD.
- Propagace služeb.

Popis opatření

PODPORA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT SENIORŮ

Aktivní podpora volnočasových aktivit seniorů, žijících na území města Mladá Boleslav, je vhodnou prevencí proti osamocení, vyčlenění a vyloučení lidí v seniorském věku z aktivní společnosti. Podle výzkumů jsou staří lidé, kteří i ve svém pokročilém věku zůstávají aktivní, spokojenější a lépe přizpůsobení než jejich pasivní vrstevníci. Udržování aktivity je klíčovým prvkem zajišťujícím vysoký stupeň životní spokojenosti ve stáří. Zároveň je žádoucí, aby byl senior ve společnosti akceptován jako její plnohodnotný člen.

Seniorské volnočasové aktivity mohou být:

- sportovní (sportovní kluby, sportovní soutěže, sportovní akce pro seniory),
- rekreační (výlety a zájezdy, rekreační sport, rekreační pobyty),
- kulturní (koncerty, divadlo, divadelní spolky, umělecké spolky),
- vzdělávací (univerzita 3. věku, kurzy a workshopy pro seniory).

Jakýkoliv projekt, který se bude zabývat volnočasovými aktivitami seniorů, kteří žijí na území města Mladá Boleslav, může město Mladá Boleslav podpořit dvěma způsoby:

- nefinanční podpora: zápůjčka, nebo zvýhodněný pronájem prostor; bezplatné, nebo zvýhodněné užívání služeb a techniky městských společností; bezplatná nebo zvýhodněná publicita a inzerce na informačních kanálech města, morální záštita ze strany politických představitelů vedení města
- finanční podpora: nejlépe formou vlastního speciálního grantového nebo dotačního programu, který bude mířit pouze na cílovou skupinu seniorů. Z tohoto programu, vyhlášeného vždy na příslušný kalendářní rok, lze poskytnout finanční částku na podporu projektů, zabývajících se volnočasovými aktivitami seniorů.

Příklad finanční podpory:

Rada města Mladá Boleslav schválí „Program podpory volnočasových aktivit seniorů ve městě Mladá Boleslav pro rok 20XX“. Celkový předpokládaný finanční objem dotačního programu pro seniory bude (např.) X00.000 Kč.

Hlavním cílem programu je finanční podpora kulturních, sportovních, volnočasových a vzdělávacích aktivit pro seniory a též aktivit zaměřených na sociálně-zdravotní problematiku seniorů, podpora krátkodobých a jednorázových akcí seniorů pořádaných na území statutárního města Mladá Boleslav či v rámci významné reprezentace i mimo území města. Podporu mohou radě doporučovat příslušné komise.

Žadatelem může být právnická osoba, fyzická osoba se sídlem či trvalým bydlištěm na území statutárního města Mladá Boleslav nebo se sídlem na území ČR, jejíž aktivita a akce je realizována na území města Mladá Boleslav. Aktivita musí být zaměřena na seniory města Mladá Boleslav. Žadatelem může být i fyzická osoba nepodnikající s trvalým bydlištěm na území statutárního města Mladá Boleslav nebo s trvalým bydlištěm na území ČR, jejíž aktivita či akce je realizována na území statutárního města Mladá Boleslav a je zaměřena na seniory města Mladá Boleslav.

Subjekt, který žádá o dotaci, může podat maximálně jednu žádost na příslušný kalendářní rok s maximální výší požadované dotace X0.000 Kč. Program bude spuštěn od X. XX. 20XX, do X. XX. 20XX, nebo do vyčerpání finančních prostředků.

PODPORA INFORMOVANOSTI - VEŘEJNÝ INTERNET, WIFI VE VEŘEJNÝCH PROSTORÁCH I V DPS

Bezplatné wifi připojení na internet funguje takřka ve všech centrech větších měst západní Evropy. Bezdrátová připojení ve veřejném prostoru poskytuje svým občanům i návštěvníkům i řada měst v České republice. Veřejná wifi připojení umožňují uživatelům rychlejší a stabilnější připojení, než na běžné mobilní síti a také šetří jejich poplatky za mobilní data. Zejména turisté využívají veřejný internet ve městech k rychlému a pohodlnému přístupu k informacím o městě a místním dění.

Cílem je nabídnout návštěvníkům a obyvatelům města Mladá Boleslav, kvalitní a bezplatné připojení k internetu na nejméně frekventovanějších veřejných prostranstvích a ve vybraných zařízeních Mladá Boleslav, včetně např. domů s pečovatelskou službou.

Pokrytí veřejnou wifi sítí je možné zacílit na určitou lokalitu na území města a tím zvýšit její atraktivitu. Stejně tak lze pomocí veřejného wifi připojení v městských autobusech motivovat veřejnost k využívání MHD pro pohyb ve městě.

Kapacita přístupových bodů musí být nastavena tak, aby obsloužila většinu uživatelů, kteří se do sítě v jeden moment připojí. Dobu připojení každého uživatele a počet stažených dat je vhodné omezit.

Příklad:

Pro první přihlášení se objeví uvítací obrazovka, na které je potřeba kliknout na tlačítko VSTUPE. Připojení bude trvat po dobu jedné hodiny, poté bude služba vyžadovat po uživateli novou akceptaci připojení.

Občané budou mít nastaveno omezení stahování a odesílání objemných dat, při stahování více než 50 Mbs za 30 vteřin bude omezena rychlost downloadu na 2 Mbs. Při odesílání více než 30 Mbs za 30 vteřin bude rychlost uploadu omezena na 2 Mbs.

Technické parametry, instalace hardwaru a softwaru, stejně jako cenová nabídka jsou závislé na nabídnutých projektech od jednotlivých poskytovatelů internetového připojení. Město Mladá Boleslav může v rámci výzvy stanovit zadávací podmínky pro nastavení parametrů veřejného wifi připojení.

BEZPLATNÁ MHD PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY OBČANŮ

Cílem udržení bezplatné MHD v Mladé Boleslavi pro vybrané cílové skupiny občanů je zlepšit životní podmínky obyvatel města. Důvodem je sociální přínos pro skupiny se středními, nižšími nebo velmi malými příjmy. U dětí a mladistvých je to dále zajištění bezpečného pohybu při docházce za školními a volnočasovými aktivitami.

Dalším, ještě vážnějším důvodem, je příznivý vliv bezplatné MHD na životní prostředí, zklidnění dopravy v ulicích města, snížení počtu vozidel, hluchnosti a s tím vším související omezování emisí. Obyvatelům i návštěvníkům Mladé Boleslavi toto opatření také usnadňuje pohyb ve městě, které je nyní přeplněno auty, a nabízí alternativu k běžným způsobům přepravy po městě. Systém bezplatné MHD pro vybrané cílové skupiny občanů je v provozu od 1. února 2008.

Bezplatně se ve městě Mladá Boleslav mohou přepravovat tyto skupiny cestujících:

- děti do 6 let v doprovodu starší osoby 10 let,
- mladiství do 15 let,
- osoby na mateřské a rodičovské dovolené včetně kočárku,
- důchodci ve věku nad 70 let,
- držitelé Jánského plakety,
- držitelé průkazů ZTP, ZTP-P,
- příslušníci Policie České republiky a Městské policie Mladá Boleslav v uniformě,
- držitelé průkazek Českého svazu bojovníků za svobodu, Konfederace politických vězňů České republiky, Sdružení bývalých politických vězňů České republiky, Svaz PTP a to na základě platné průkazky vydané uvedeným sdružením,
- další skupiny cestujících dle rozhodnutí Statutárního města Mladá Boleslav.

SLEVY U MĚSTSKÝCH ZAŘÍZENÍ PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY OBČANŮ

Cílem udržení slev u městských zařízení pro vybrané cílové skupiny občanů je zlepšit životní podmínky obyvatel města. Důvodem je sociální přínos pro skupiny se středními, nižšími nebo velmi malými příjmy. U dětí a mladistvých je to dále zajištění prevence rizikového chování vhodnými volnočasovými aktivitami.

Slevy, nebo bezplatné vstupy mohou být poskytovány ve sportovních, kulturních a volnočasových zařízeních, která jsou v majetku města Mladá Boleslav. Patří sem např. městský bazén, letní koupaliště, zimní stadion, městský stadion, knihovna, divadlo atd. Vybraným cílovým skupinám občanů může být poskytnuta jak sleva, tak časový interval, který bude určen pouze pro danou cílovou skupinu.

Uzavřením dohody s dalšími subjekty může město poskytnout pro vybrané cílové skupiny občanů slevu i v zařízeních, která nejsou majetkem města Mladá Boleslav.

Monitorovací ukazatele

- Objem a množství nabídky pro zkvalitnění života seniorů.
- Počet klientů využívajících služby.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Kvalita života seniorů na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.4. Podpora dětí, mládeže a rodiny ohrožené rizikovými jevy (Priorita 4)

3.4.1 Navýšení kapacity nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 12 – 19 let (Opatření 4.1.)

Cíl opatření

Zajištění potřebné kapacity nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 12 – 19 let, s výhledem, který bude reflektovat demografický vývoj ve společnosti.

Aktivita (stručný přehled řešených témat)

- Navýšení stávajících kapacit pomocí stavebních úprav.
- Vybudování dalšího nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 12 – 19 let.
- Personální zajištění nízkoprahového zařízení.

Popis opatření

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve věku 12 – 19 let je služba preventivního charakteru, napomáhá rozvíjení pozitivního sociálního chování dětí a mládeže, předchází rizikovému chování, snižuje negativní projevy, napomáhá k otevřené komunikaci, toleranci, kladně využívá volný čas dětí a mládeže. V Mladé Boleslavi funguje jedno nízkoprahové zařízení, provozuje jej Proxima Sociale od roku 2010. Cílovou skupinou je toto zařízení skupinou vyhledáváno, kapacita je však nedostačující, prostory malé, z těchto důvodů musí odmítat děti od 6-12 let věku. V rámci opatření je nutné stávající podporu organizací minimálně zachovat, výhledově však rozvíjet a posilovat – především cestou zvýšení finanční podpory ze strany města (nárůst pracovníků) a zajištění, nebo vybudování prostor pro provozování dalšího nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 12 – 19 let.

Monitorovací ukazatele

- Objem a množství nabídky pro děti a mládež ve věku 12 – 19 let.
- Počet klientů využívajících služby (tedy dětí, které „nezůstaly na ulici“).
- Výše převisu nabídka/poptávka.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Střední.

3.4.2 Zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 6 – 12 let (Opatření 4.2.)

Cíl opatření

Zajištění potřebné kapacity nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 6 – 12 let, s výhledem, který bude reflektovat demografický vývoj ve společnosti. Omezení rizikového chování u dětí a mládeže ve věku 6 – 12 let.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Vybudování nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 6 – 12 let.
- Personální zajištění nízkoprahového zařízení.

Popis opatření

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Mladé Boleslavi funguje pro cílovou skupinu ve věku 12 – 19 let. Kapacita je nedostačující, prostory malé - z těchto důvodů musí odmítat děti od 6-12 let věku (odmítnuto průměrně 15 klientů ročně), což je v případě prevence alarmující. Tyto děti na ulici zůstávají a jsou ohroženou skupinou (využití zájmových kroužků za úplaty nelze, rodiče sami jim aktivitu nevyhledají, nemají vzory, podporu), zažívají nepříznivé sociální situace, ve kterých se těžce orientují a které jsou obtížně řešitelné vlastními silami.

Mezi takové události řadíme:

- problémy v rodině (rozpad rodiny, časté stěhování (pobyt v AD), nové vztahy rodičů, nízká životní úroveň rodiny, neplněné základních rodičovských povinností, generační konflikty, konflikty se sourozenci)
- problémy se školou a se zaměstnáním (špatný prospěch, šikana, záškoláctví, vyčlenění z kolektivu, nezaměstnanost, dluhová problematika, problém s uplatněním na trhu práce)
- vztahové problémy (s vrstevníky, s partnerem, s autoritami, problémy s přijetím sebe sama, úmrtí v rodině)
- experimentování s návykovými látkami, závislosti (alkohol, cigarety, marihuana či jiné drogy, patologické hráčství)
- problémy se zákonem a společenskými normami (domácí násilí, kyberšikana, nelegální graffiti, drobné krádeže, nízká finanční gramotnost, rasismus)
- ohrožující životní styl (poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, nedostatečné hygienické návyky, pasivní trávení volného času)
- problémy s dodržováním pravidel, hranic a respektu k autoritám.

K cílové skupině mladších dětí (6-12 let) se vztahují další charakteristiky:

- nemohou se nebo nechtějí zapojit do standardních volnočasových aktivit,
- vyhýbají se standardním formám institucionalizované pomoci a péče,
- dávají přednost pasivnímu trávení volného času,
- dávají přednost trávení volného času mimo rodinu,
- mají životní styl, díky kterému se dostávají do konfliktů, který je ohrožující pro ně samé nebo jejich okolí,
- nepřicházejí s jasnou zakázkou nebo ji nedovedou či nechtějí definovat tak, jak to vyžadují jiné typy služeb,
- dávají přednost způsobu života „tady a teď“, před plánováním jednotlivých kroků v řešení své životní situace.

Rozšíření služby pro děti ve věku 6-12 let znamená Pro město Mladá Boleslav tyto investice - zajištění prostor, zajištění poskytovatele (personálu), finanční podpora poskytovatele městem Mladá Boleslav.

Nově vzniklé Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež pro věkovou skupinu 6 – 12 let lze využít pro další spolupráci v oblasti preventivních programů, spolupráce se školami, rodinami, poskytovateli, obcí.

Monitorovací ukazatele

- Objem a množství nabídky pro děti a mládež ve věku 6 – 12 let.
- Počet klientů využívajících služby (tedy dětí, které „nezůstaly na ulici“).
- Výše převisu nabídka/poptávka.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Střední.

3.4.3 Rozšíření terénní práce s dětmi a mládeží (Opatření 4.3)

Cíl opatření

Zajištění terénního pracovníka pro děti mladší 12 let.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zařízení pracoviště terénního pracovníka.
- Personální zajištění terénního programu pro děti mladší 12 let.

Popis opatření

Opatření navazuje na předchozí problematiku, řešenou v Opatření 4.2, přičemž je chápáno jako rozšíření služeb nízkoprahových center do terénu. Terénní pracovník může vyhledávat ohrožené děti v terénu. Veškeré aktivity vykonávané v rámci terénní služby podporují plnou sociální integraci jejich uživatelů do společnosti a jsou poskytovány převážně v přirozeném prostředí uživatelů, se snahou využít v maximální možné míře jejich přirozených sociálních zdrojů (rodina, příbuzní).

Pokud nebude činnost terénního pracovníka pro děti mladší 12 let zajišťovat některý z poskytovatelů služeb a město Mladá Boleslav by chtělo tento záměr realizovat samo, je třeba pro práci přímo v terénu připravit projekt, který zahrne pomoc dětem všech věkových kategorií za finanční podpory obce a spolupráce orgánu SPOD.

Náklady na činnost terénního pracovníka pro děti mladší 12 let tvoří především náklady mzdové, pracovník nemusí být zaměstnán na plný úvazek.

Monitorovací ukazatele

- Objem a množství nabídky pro děti a mládež ve věku 6 – 12 let.
- Počet klientů využívajících služby (tedy dětí, které „nezůstaly na ulici“).

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.4.4 Zvyšování kvality života dětí, mládeže a rodiny ve městě (Opatření 4.4)

Cíl opatření

Zkvalitnění každodenního života dětí, mládeže a rodiny na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Podpora volnočasových aktivit.
- Podpora informovanosti.
- Slevy v městských zařízeních a MHD.
- Propagace služeb.

Popis opatření

PODPORA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT DĚTÍ, MLÁDEŽE A RODINY

Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže je vhodným preventivním nástrojem proti rizikovým jevům, sociálně patologickému chování a prevenci kriminality.

Jakýkoliv projekt, který se bude zabývat volnočasovými aktivitami dětí a mládeže, žijících na území města Mladá Boleslav, může město Mladá Boleslav podpořit třemi způsoby:

- investiční podpora: budování sportovišť, dětských hřišť a volnočasových areálů
- nefinanční podpora: zápůjčka, nebo zvýhodněný pronájem prostor; bezplatné, nebo zvýhodněné užívání služeb a techniky městských společností; bezplatná nebo zvýhodněná publicita a inzerce na informačních kanálech města, morální záštita ze strany politických představitelů vedení města
- finanční podpora: nejlépe formou vlastního speciálního grantového nebo dotačního programu, který bude mířit pouze na cílovou skupinu dětí a mládeže. Z tohoto programu, vyhlášeného vždy na příslušný kalendářní rok, lze poskytnout finanční částku na podporu projektů, zabývajících se volnočasovými aktivitami dětí a mládeže.

Příklad finanční podpory:

Rada města Mladá Boleslav schválí „Program podpory volnočasových aktivit dětí a mládeže ve městě Mladá Boleslav pro rok 20XX“. Celkový předpokládaný finanční objem dotačního programu pro podporu volnočasových aktivit dětí a mládeže bude (např.) X00.000 Kč.

Program bude zaměřen na podporu činnosti subjektů působících na území města Mladá Boleslav v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže, a to především takových činností, které směřují k aktivnímu využívání volného času dětí a mládeže a svou podstatou přispívají k prevenci sociálně patologických jevů a prevenci kriminality. Podpora programu zahrnuje i vzdělávací a informativní aktivity v oblasti volného času.

Hlavním cílem programu je finanční podpora kulturních, sportovních, volnočasových a vzdělávacích aktivit, podpora krátkodobých a jednorázových akcí seniorů pořádaných na území statutárního města Mladá Boleslav či v rámci významné reprezentace i mimo území města. Podporu mohou radě doporučovat příslušné komise.

Žadatelem může být právnická osoba, fyzická osoba se sídlem či trvalým bydlištěm na území statutárního města Mladá Boleslav nebo se sídlem na území ČR, jejíž aktivita a akce je realizována na území města Mladá Boleslav. Aktivita musí být zaměřena na děti a mládež města Mladá Boleslav.

Žadatelem může být i fyzická osoba nepodnikající s trvalým bydlištěm na území statutárního města Mladá Boleslav nebo s trvalým bydlištěm na území ČR, jejíž aktivita či akce je realizována na území statutárního města Mladá Boleslav a je zaměřena na děti a mládež města Mladá Boleslav.

Subjekt, který žádá o dotaci, může podat maximálně jednu žádost na příslušný kalendářní rok s maximální výší požadované dotace X0.000 Kč. Program bude spuštěn od X. XX. 20XX, do X. XX. 20XX, nebo do vyčerpání finančních prostředků.

PODPORA INFORMOVANOSTI - VEŘEJNÝ INTERNET, WIFI VE VEŘEJNÝCH PROSTORÁCH

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.3.7 a je shodný s aktivitami Opatření 3.7.

BEZPLATNÁ MHD PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY OBČANŮ

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.3.7 a je shodný s aktivitami Opatření 3.7.

SLEVY U MĚSTSKÝCH ZAŘÍZENÍ PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY OBČANŮ

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.3.7 a je shodný s aktivitami Opatření 3.7.

Monitorovací ukazatele

- Objem a množství nabídky pro zkvalitnění života dětí, mládeže a rodiny na území města.
- Počet klientů využívajících služby.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Kvalita života dětí, mládeže a rodiny na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.5. Integrace zdravotně postižených osob do společnosti (Priorita 5)

3.5.1 Navýšení kapacit chráněného bydlení (Opatření 5.1)

Cíl opatření

Zajištění dostatečných kapacit chráněného bydlení na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Udržení stávajících kapacit chráněného bydlení.
- Navyšování kapacit chráněného bydlení úpravou vhodných prostor, nebo budováním nových objektů.
- Personální zajištění služby.

Popis opatření

Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení je také definováno jako bydlení v bytě, který je v běžné zástavbě a patří poskytovateli služby. Zde bydlí jeden a více klientů. Ti se podílejí na vedení domácnosti podle svých možností.

Cílová skupina klientů:

- osoby s chronickým duševním onemocněním,
- osoby s kombinovaným postižením,
- osoby s mentálním postižením osoby se zdravotním postižením,

Sociální pracovníci jsou v neustálém a pravidelném kontaktu s klienty. Služby jsou poskytovány podle individuálních potřeb klientů. Služby poskytuje buď sociální pracovník, pečovatel nebo asistent. Převažující metodou práce s klientem je poradenství, poskytnutí informací, terapeutická podpora, bezprostřední dopomoc a nácvik potřebných dovedností.

K rozšíření kapacit chráněného bydlení lze přistoupit několika způsoby:

- Chráněné bydlení v rámci sociálních služeb - jedná se o samostatné bydlení, které je vybudované v rámci sociální ústavní péče. Klienti mají přísně strukturovaný denní režim, který je úzce spjat s životem a děním ústavu. Klienti mají větší soukromí, důstojnější podmínky pro bydlení, individuálnější přístup a práci v menších skupinách.
- Domovy rodinného typu - jde většinou o činžovní domy, které obsahují na sobě nezávislé byty. Každá bytová jednotka má 3–4 klienty a asistenta. Celkový počet klientů by neměl přesáhnout 20 lidí, aby se neztratila rodinná atmosféra. Výhodou je nejen soukromí jednotlivých klientů, ale také možnost odlišného přístupu každého klienta. V některých případech je nezbytné přizpůsobit prostředí bytu klientovi a jeho postižení.
- Chráněné byty - jde o úplnou integraci klienta do klasické bytové zástavby převážně městského typu. Asistenční služby jsou stanoveny podle potřeb klienta, které vyplývají z postižení klienta. V bytě žije 1–5 klientů a jejich asistent, který jim pomáhá při vedení

domácnosti. Den tráví ve stacionářích nebo v chráněných dílnách. Každý klient má vlastní pokoj, kde je respektováno jeho soukromí.

Budování chráněného bydlení lze rozdělit na tři fáze: formulace záměru (přípravná, předinvestiční fáze), poté následuje výstavba zařízení (investiční fáze) a zahájení provozu (postinvestiční fáze).

Pro mnohé organizace je nejnáročnější fáze výstavby chráněného bydlení, a to z finančního hlediska. Kvůli této fázi se podceňují zbylé části. To má za následek, že v projektu chybí vyjasnění typu chráněného bydlení, charakter klientely, návaznost služby na další aktivity (podporované zaměstnávání, docházka do školského zařízení), nedostatečná obeznamenost veřejnosti, nejasnosti v tom, jak bude chráněné bydlení financováno, ukotvení cíle služby, zabezpečení kvality, včetně kvalifikovaných a zkušených pracovníků, nastavení smluv s klienty, dořešení provozního řádu. Pokud se tyto aspekty podcení, může dojít k tomu, že zamýšlené poslání nebude naplněno.

Mezi další rizika, se kterými se lze setkat při budování chráněného bydlení, patří:

- Převážení ekonomických aspektů včetně budoucích personálních požadavků a také budování zařízení pro velký počet klientů.
- Stereotyp poskytovatelů a převážení pečovatelského modelu.

Malá ochota přijetí klientů místní komunitou. Nepřijetí klientů může mít za následek jejich izolaci od místní společnosti a následné osamění.

Monitorovací ukazatele

- Objem a množství nabídky chráněného bydlení.
- Počet klientů využívajících služby.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Střední.

3.5.2 Chráněná pracovní místa pro zdravotně a mentálně postižené. (Opatření 5.2)

Cíl opatření

Zajištění dostatečný počet chráněných pracovních míst pro zdravotně a mentálně postižené na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Vytváření vlastní kapacity chráněných pracovních míst pro zdravotně a mentálně postižené.

- Podpora subjektů vytvářejících chráněná pracovní místa pro zdravotně a mentálně postižené.
- Spolupráce s Úřadem práce.

Popis opatření

Město Mladá Boleslav může, podobně jako jakýkoliv zaměstnavatel vytvořit v rámci svého pracoviště tzv. chráněné pracovní místo. Chráněné pracovní místo je určeno výhradně pro zaměstnání osoby se zdravotním postižením. Chráněnou prací se rozumí pracovní činnost na vhodně zvoleném nebo upraveném výrobním programu, vykonávaná zpravidla zaměstnancem s těžším zdravotním postižením za zcela mimořádných pracovních podmínek, upravených podle jeho fyzických a psychických schopností.

Chráněná pracovní místa lze zřídit na základě písemné dohody s příslušným úřadem práce. V případě zřízení chráněného pracovního místa je úřadem práce poskytován příspěvek na pořízení vybavení nutného pro vznik pracovního místa. Dále je pak možné získat příspěvek na podporu osob se zdravotním postižením zaměstnaných na těchto chráněných pracovních místech; podmínkou přiznání tohoto příspěvku je, že podíl takto zaměstnaných osob přesahuje 50% celkového počtu zaměstnanců.

Tato chráněná pracovní místa lze zřídit i v městských společnostech, nebo ve společnostech, ve kterých má město podíl (např. SARA MB, COMPAG, Kultura města MB atp.)

Chráněná pracovní místa lze přednostně nabídnout pracovníkům, kteří jsou v péči poskytovatelů sociálních služeb v Mladé Boleslavi, jež se pečl o zdravotně a mentálně postižené zabývají (např. Centrum 83).

Úvaha o zřízení chráněné dílny musí vycházet z analýzy všeobecných podmínek, výrobních a technických možností s přihlédnutím k perspektivnímu rozvoji a udržitelnosti chráněného pracovního místa. Dalším požadavkem pro realizaci chráněné práce je individuální přístup k zaměstnancům při instruktáži, znázorňování pracovních postupů, nácviku činností, odborný dohled zdravotních rehabilitačních zaměstnanců, popřípadě dalších (například sociálního pracovníka) při zdolávání psychických bariér provázejících adaptaci na nové pracovní a společenské podmínky i při odstraňování sociálních problémů.

Po stránce ekonomické pak z odhadu nákladů na zřízení (provoz) chráněné dílny (chráněného pracoviště) včetně investičních stavebních nákladů, strojních investic, vybavení dílen zařízením, pomůckami, školním materiálem, odměňování zaměstnanců chráněné dílny, nákladů na sociální zařízení, případně ubytování a stravování zaměstnanců a způsob jejich úhrady. Stejně závažná je i úvaha o možnosti získání zaměstnanců, jimž je chráněná práce určena.

Monitorovací ukazatele

- Objem a množství nabídky chráněných pracovních míst.
- Počet klientů využívajících nabídky.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.5.3 Individuální doprava pro zdravotně a mentálně postižené. (Opatření 5.3)

Cíl opatření

Provozování asistované individuální dopravy pro osoby s problematickou mobilitou.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zajištění vozidla pro asistovanou přepravu.
- Personální zajištění služby.
- Zajištění dispečinku pro příjem objednávek dopravy
- Propagace služby.

Popis opatření

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.3.2 a je shodný s aktivitami Opatření 3.2.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Vytíženost vozidla/pracovníka.
- Situace zdravotně a mentálně postižených osob na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Vysoká.

3.5.4 Bezbariérovost dopravy a infrastruktury (Opatření 5.4)

Cíl opatření

Dostatečná míra bezbariérovosti dopravy a infrastruktury na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Realizace bezbariérových přístupů do stávajících objektů.
- Realizace bezbariérových přístupů do nových objektů.
- Bezbariérovost městských zařízení a MHD.
- Bezbariérovost dopravních staveb na území města.
- Podpora bezbariérovosti objektu soukromých investorů.

Popis opatření

Cílem tohoto opatření je zlepšení přístupnosti objektů občanského vybavení, dopravní infrastruktury a veřejných prostranství tak, aby se město Mladá Boleslav stalo nositelem dobré praxe ve vztahu k řešení přístupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Opatření zahrnuje projekty týkající se rekonstrukcí objektů a budování nových staveb a objektů

s cílem zlepšit přístupnost a užívání objektů osobami s omezenou schopností pohybu a orientaci, např. vozíčkáři, matky s kočárky, nevidomí.

Jedná se především o:

- Odstranění bariér u vstupů do veřejně přístupných prostor.
- Pořízení prostředků usnadňujících překonání bariéry u vstupu do veřejně přístupného objektu, která nejde odstranit.
- Bezbariérová úprava stávajících sociálních zařízení ve veřejně přístupných prostorech.
- Zpřístupňování veřejně užívaných prostor pomocí technických zařízení, případně úpravy těchto stávajících zařízení.

Realizace bezbariérové veřejné dopravy spočívá především v nákupu nízkopodlažních autobusů MHD s vyhrazeným prostorem pro invalidní vozík, bezbariérový přístup a zastávkám MHD a označení přístupu a přechodů pro chodce pro nevidomé osoby.

Monitorovací ukazatele

- Počet bezbariérových přístupů.
- Míra bezbariérovosti u dopravních staveb a infrastruktury.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.5.5 Zvyšování kvality života zdravotně a mentálně postižených osob ve městě (Opatření 5.5)

Cíl opatření

Zkvalitnění každodenního života zdravotně a mentálně postižených osob na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Podpora volnočasových aktivit.
- Podpora informovanosti.
- Slevy v městských zařízeních a MHD.
- Propagace služeb.

Popis opatření

PODPORA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT ZDRAVOTNĚ A MENTÁLNĚ POSTIŽENÝCH OSOB

Podpora volnočasových zdravotně a mentálně postižených osob je vhodným nástrojem pro integraci těchto osob do společnosti. Jedná se především o finanční podporu různých zájmových organizací a spolků, působících v sociální oblasti.

Tyto spolky většinou zdravotně a mentálně postižené osoby nejen sdružují, ale zajišťují jejich kulturní a společenský program a mnohdy poskytují sociální poradenství, nebo poradenství a asistenci při nákupu či servisu různých kompenzačních pomůcek.

PODPORA INFORMOVANOSTI - VEŘEJNÝ INTERNET, WIFI VE VEŘEJNÝCH PROSTORÁCH

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.3.7 a je shodný s aktivitami Opatření 3.7.

BEZPLATNÁ MHD PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY OBČANŮ

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.3.7 a je shodný s aktivitami Opatření 3.7.

SLEVY U MĚSTSKÝCH ZAŘÍZENÍ PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY OBČANŮ

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.3.7 a je shodný s aktivitami Opatření 3.7.

Monitorovací ukazatele

- Objem a množství nabídky pro zkvalitnění života zdravotně a mentálně postižených osob na území města.
- Počet klientů využívajících nabídky.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Kvalita života zdravotně a mentálně postižených osob.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.6 Péče pro osoby sociálně vyloučené, osoby závislé a osoby v krizi (Priorita 6)

3.6.1 Řešení krizových situací v souvislosti s bydlením (Opatření 6.1)

Cíl opatření

Zajištění dostupného sociálního bydlení na území města.

Aktivita (stručný přehled řešených témat)

- Zřízení, nebo výstavba azylového domu pro muže.
- Navýšení kapacit azylového domu pro matky s dětmi.
- Vybudování systému prostupného rozptýleného bydlení pro osoby v krizi.

Popis opatření

Opatření řeší problematiku krizového bydlení, které by mohli sociální pracovníci využívat a reagovat flexibilně na situaci klienta v okamžiku, kdy se na ně obrátí. Jedná se především o dostupné sociální bydlení pro méně přizpůsobivé klienty, klienty s psychiatrickými diagnózami a starší občany s nízkými starobními důchody.

V současné době v Mladé Boleslavi azylový dům pro jednotlivce není k dispozici. Chybí tak zařízení, které kromě bydlení lidem nabídne i pomoc při jejich cestě k osamostatnění a začlenění zpět do společnosti.

Azylový dům je vhodnou alternativou bydlení pro lidi vracející se z ústavní výchovy nebo výkonu trestu. Služby azylového domu také využijí lidé, u kterých je předpoklad, že se ve špatné sociální situaci ocitli pouze krátkodobě.

Azylové domy jsou nedílnou součástí systému sociálního bydlení, resp. vícestupňového bydlení s doprovodným sociálním programem. Z výše uvedeného vyplývá, že v Mladé Boleslavi systém sociálního bydlení není komplexně a systematicky řešen.

Zřízení, nebo výstavba azylového domu pro muže - Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.2.4 a je shodný s aktivitami Opatření 2.4.

V Mladé Boleslavi nyní chybí motivující systém nabídky prostupného bydlení. Systém prostupného bydlení lze rozdělit do tří stupňů: 1. stupeň - krátkodobé krizové ubytování /noclehárny, azylové domy/, 2. stupeň - bydlení s terénními sociálními službami /tréninkové bydlení/ 3. stupeň - dlouhodobé samostatné nájemní bydlení.

Do realizace prostupného bydlení budou zapojeni poskytovatelé sociálních služeb tak, aby přirozeným způsobem podporovali klienty a pomáhali k jejich rychlejší integraci do běžného života.

Dodržování principů rozptýleného bydlení mimo jiné zabrání kumulaci sociálně slabých do jednoho místa, k čemuž v Mladé Boleslavi došlo v oblasti Havlíčkova ulice. Fungující systém rozptýleného bydlení zamezí obchodu s chudobou, kdy klienti hradí předražené ubytovny ze sociálních dávek.

Monitorovací ukazatele

- Objem kapacity krizového bydlení.
- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Vysoká.

3.6.2 Řešení zadluženosti a exekucí (Opatření 6.2)

Cíl opatření

Zřízení sociálně informačního centra.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zřízení, nebo výstavba sociálně informačního centra.
- Poskytování sociálního a právního poradenství.
- Personální zajištění sociálně informačního centra.
- Podpora krizových telefonických linek.

Popis opatření

Cílem záměru je poskytovat sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením v produktivním věku.

Přestože se může z výčtu poskytovatelů odborného sociálního poradenství ve městě Mladá Boleslav zdát, že je tato služba dostatečně zajištěna, není tomu tak ve všech oblastech, které sociální služby zahrnují. Některé typy odborného sociálního poradenství (především psycho - sociální poradenství) jsou kapacitně velmi vytížené a nedostačují potřebám občanů.

Z realizovaných analýz vyplývá potřeba poskytování odborného sociálního poradenství především v oblasti dluhové problematiky. Nedostatečné zajištění kvalifikovaného odborného sociálního poradenství na sebe nabaluje další problémy, které je následně nutné s občany v krizi řešit.

Stejný stav je zaznamenán v oblasti právního poradenství, které je pro osoby v krizi, nebo osoby ohrožené sociálním vyloučením mnohdy finančně nedostupné. Cílem zřízení této služby je zajištění dostupnosti sociálně právní kanceláře, umožňující i právní zastoupení pro občany – ze sociálních důvodů, při krizových situacích, v případě domácího násilí. Místo kam se občan může obrátit pro odbornou základní právní pomoc (např. 2x týdně), doporučení jak situaci řešit.

Účelem služby je pomoci občanům lépe se orientovat v jejich právech a povinnostech, aby dokázali efektivně vyjádřit své potřeby a přání a našli řešení své situace. Služba by měla být určena pro každého člověka, který je v nepříznivé sociální situaci nebo mu taková situace hrozí

a neví jakým způsobem tuto situaci řešit, zároveň by neměla duplikovat sociálně právní poradenství ostatních poskytovatelů sociálních služeb na území města Mladá Boleslav.

Veškerá informovanost v níže uvedeném duchu se odehrává v lokalitě Starého města, na odboru sociálních věcí magistrátu města Mladá Boleslav, který nemá dostatečnou kapacitu pro poskytování informací tohoto typu.

Obdobnou službu musí v počtu 3 pracovníků řešit pro celé území obce s rozšířenou působností, což je nedostačující. V případě tohoto projektu by se jednalo o umístění informačního centra v lokalitě Severního sídliště, tedy lokality, kde žije více než polovina obyvatel města, kde je četný výskyt osob ohrožených sociálním vyloučením a kde i dostupnost této lokality je výhodnější než historické centrum města.

Konkrétně se jedná o následující aktivity:

- poskytování informací o možných využitelných sociálních dávkách, směřování na příslušné instituce (ÚP, ČSSZ).
- poskytování přímé pomoci či spolupráce při řešení nenadálé situace v rodině – např. umístění nemohoucího propuštěného z nemocniční péče – tzn. pomoc se zajištěním pečovatelské služby, tísňové péče, denního stacionáře – pomoc by spočívala buď v předání kontaktů na příslušné organizace, nebo přímo zajištění zprostředkování služeb pro osobu, která odmítá ústavní péči
- dluhová poradna pro osoby ohrožené dluhovou pastí a předlužením
- poskytování informací v oblasti možných výhod a úlev pro zdravotně hendikepované, např. zajištění parkovací karty

V minimálním rozsahu by se jednalo o 6 pracovních míst na 1,0 úvazku – 3 pracovní úvazky by byly pro pracovníky, kteří by byli přítomni v kanceláři a poskytovali informace na základě telefonických či emailových dotazů nebo osobních setkání.

V případě druhé poloviny by se jednalo o pracovníky řešící aktivní vyhledávání jednotlivců či skupin ohrožených sociálním vyloučením nebo jinou nepříznivou sociální událostí (depistážní činnost) v terénu, případně osobní ověřování situace v rodině, která byla popsána na základě telefonického rozhovoru.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Počet občanů s exekucí.
- Výše převisu nabídka/poptávka.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.6.3 Zajištění minimální lékařské péče (Opatření 6.3)

Cíl opatření

Zřízení a udržitelnost pracoviště zdravotní péče, ve kterém by pro osoby v krizi byly poskytovány základní zdravotnické služby.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zřízení pracoviště zdravotní péče.
- Technické pracoviště zdravotní péče.
- Personální pracoviště zdravotní péče.
- Propagace služby.

Popis opatření

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.2.6 a je shodný s aktivitami Opatření 2.6.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace osob v krizi na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.6.4 Práce s lidmi užívajícími návykové látky (Opatření 6.4)

Cíl opatření

Minimalizace společenských a zdravotních dopadů užívání návykových látek na většinovou společnost na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Podpora a udržitelnost K- Centra.
- Podpora a udržitelnost Ambulantního centra
- Spolupráce a OSV, OSPOD a PMS.

Popis opatření

Prostřednictvím K-Centra jsou poskytovány adiktologické služby uživatelům návykových látek. Jedná se především o výměnný program a sociální poradenství. Ve vztahu k široké veřejnosti se podílí na ochraně veřejného zdraví /prevence přenosu viru HIV, hepatitid B, C, sběr pohozených injekčních stříkaček a jejich bezpečná likvidace/.

Ambulantní centrum poskytuje sociální a adiktologické služby lidem ohroženým důsledky užívání nelegálních drog, alkoholu, patologického hráčství a jejich blízkým. Pracuje s klienty,

kteří uvažují o změně životního stylu, rozhodují se pro abstinenci. Cílem je jejich zařazení do běžného života.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Množství odhozeného materiálu na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.7 Péče a služby pro cizince na území města (Priorita 7)

3.7.1 Sociální a právní poradenství pro cizince (Opatření 7.1)

Cíl opatření

Podpora dostupného sociálního a právního poradenství pro cizince.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zřízení, nebo výstavba sociálně informačního centra.
- Personální zajištění sociálně informačního centra.
- Podpora krizových telefonických linek.

Popis opatření

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.6.2 a je shodný s aktivitami Opatření 6.2.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace cizinců na území města.

Finanční náročnost

- Vysoká.

Časová priorita

- Střední.

3.7.2 Zajištění minimální lékařské péče pro cizince (Opatření 7.2)

Cíl opatření

Zřízení a udržitelnost pracoviště zdravotní péče, ve kterém by cizincům byly poskytovány základní zdravotnické služby. Opatření řeší převis poptávky a dlužné částky za ošetření v Klaudiánově nemocnici.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zřízení pracoviště zdravotní péče.
- Technické zajištění pracoviště zdravotní péče.
- Personální zajištění pracoviště zdravotní péče.
- Terénní zdravotní služba.
- Propagace služby.

Popis opatření

Návrh řešení této problematiky je již uveden v rámci kapitoly 3.2.6 a je shodný s aktivitami Opatření 2.6.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace cizinců na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.7.3 Podpora výuky českého jazyka pro cizince (Opatření 7.3)

Cíl opatření

Zajištění výuky českého jazyka pro cizince na území města.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Zřízení kurzů výuky češtiny pro cizince.
- Podpora organizací, zabývajících se výukou češtiny pro cizince.
- Podpora výuky češtiny na základních školách.
- Propagace služby.

Popis opatření

Jazyková bariéra cizinců je jejich nejmarkantnější znevýhodnění, kterému musí při vzdělávacím procesu čelit. Překonání této bariéry je přitom základním předpokladem jejich úspěšného studia a následné integrace do většinové společnosti.

Proto je žáky cizince nutné při výuce a osvojování češtiny podporovat. Zvláště ty žáky, kteří pocházejí z tzv. třetích zemí a nemají možnost navštěvovat bezplatné kurzy češtiny, tak jak je to u občanů EU a azylantů.

Každá škola by měla poskytnout podporu všem svým žákům podle jejich individuálních potřeb, aby mohli plně rozvinout své studijní schopnosti a předpoklady. Pro žáky s odlišným mateřským jazykem je v prvních několika letech po příchodu do školy, kde je vyučovacím jazykem čeština, nezbytná výuka češtiny jako druhého jazyka

Na základních školách je doporučeno zavést volitelný předmět „Český jazyk jako cizí jazyk“, na který přicházejí žáci z více tříd i ročníků.

Učitel tohoto předmětu by měl mít alespoň rámcovou představu, jak učit češtinu jako cizí jazyk. Postupné odstraňování jazykové bariéry je prvním a zásadním krokem na cestě právě k tomuto rovnému přístupu ke vzdělání.

Cizincům lze české prostředí přibližovat i nenásilnou formou, např. pořádat, nebo podporovat pro cizince žijící v Mladé Boleslavi bezplatné volnočasové aktivity - akce, výlety, tematické večery zaměřené na seznámení s českou kulturou.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících službu.
- Výše převisu nabídka/poptávka.
- Situace cizinců na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.8. Dobrovolnictví, propagace sociální oblasti (Priorita 8)

3.8.1 Udržení a rozvoj dobrovolnictví (Opatření 8.1)

Cíl opatření

Zřízení jednotného dobrovolnického centra.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Sloučení dobrovolnických center Klaudiánovy nemocnice a města Mladá Boleslav.
- Podpora dobrovolnictví ve městě.
- Ocenění práce dobrovolníků.
- Propagace dobrovolnictví.

Popis opatření

V Mladé Boleslavi fungují dvě dobrovolnická centra. Jedno pro oblast sociálních služeb a knihovny, řízené magistrátem a jedno pro oblast zdravotnictví, řízené oblastní nemocnicí. V dalších případech se jedná o dobrovolnictví neorganizované.

Využití dobrovolníků v sociálních službách vyžadují profesionální management, protože se zde dobrovolníci pohybují na poli psychosociálních služeb, kde je důležitý kompetentní přístup. Totéž mnohdy platí i pro oblast zdravotnictví.

S ohledem na realizované aktivity v oblasti dobrovolnictví na území města je vhodné realizovat sloučení aktivit dobrovolníků do jednoho dobrovolnického centra jako zdroje metodické pomoci, výcvikových a supervizních programů a propagace dobrovolnictví ve společnosti v nejširším slova smyslu.

Cílem tohoto opatření je i nastavení reálné kapacity dobrovolníků v jednotlivých organizacích, aby práce byla efektivní a péče o dobrovolníky úplná.

Dále je v rámci tohoto opatření potřeba stabilizovat dobrovolnické programy, omezit duplicitní proškolení, snížit častou obměnu dobrovolníků a zajistit dostatečné ocenění lidí, kteří se v rámci dobrovolnictví angažují.

Monitorovací ukazatele

- Počet klientů využívajících služby dobrovolnického centra.
- Počet dobrovolníků.
- Počet dobrovolnických aktivit.
- Společenské vnímání dobrovolnictví na území města.

Finanční náročnost

- Střední.

Časová priorita

- Střední.

3.8.2 Aktualizace informačních kanálů a materiálů v sociální oblasti (Opatření 8.2)

Cíl opatření

Pravidelná aktualizace informačních kanálů a materiálů v sociální oblasti.

Aktivity (stručný přehled řešených témat)

- Pravidelná aktualizace tištěného katalogu poskytovatelů sociálních a návazných služeb.
- Pravidelná aktualizace webové verze katalogu.
- Zveřejňování aktualit na informačních kanálech města.
- Podpora vzájemné spolupráce mezi institucemi pracujícími s uživateli služeb.
- Sdílení informací mezi institucemi pracujícími s uživateli služeb.

Popis opatření

Cílem tohoto opatření je zvyšování informovanosti veřejnosti o situaci v sociální oblasti. Občané města by měli být pravidelně informováni o poskytovaných službách, jejich kapacitách a kontaktech. Tohoto cíle lze dosáhnout především pravidelným vydáváním tištěného katalogu poskytovatelů sociálních a návazných služeb a udržitelností jeho webové verze (www.kpssmb.cz).

Dále je vhodné uveřejňovat články, texty a videoklipy o sociální problematice, především v různých informačních kanálech města a v regionálních sdělovacích prostředcích (Boleslavan, www.mb-net.cz, www.bezpecnamladaboleslav.cz, informační brožury a letáky, Boleslavský deník, Signál Rádio, TV První Boleslavská, weby s regionálním zacílením, vysílání v MHD).

Město by zároveň mělo poskytnout prostor i pro zveřejnění informací od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb.

Monitorovací ukazatele

- Počet informačních zpráv o sociální oblasti.
- Výtisky katalogů a informačních brožur a materiálů.
- Veřejné povědomí o službách v sociální oblasti.

Finanční náročnost

- Nízká.

Časová priorita

- Průběžně.

4 ZÁVĚR

Návrhová část Plánu rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav definuje ucelenou skupinu problémových okruhů a dílčích problémů v sociální oblasti. Na ně navazuje příslušný okruh priorit a opatření, jejichž naplnění je zcela v kompetenci vedení města Mladá Boleslav, které svým rozhodnutím může iniciovat návrhy a realizace jednotlivých projektových záměrů, které budou na příslušná opatření reagovat.

Navrhované priority a opatření, která jsou Plánu rozvoje sociální oblasti Statutárního města Mladá Boleslav uvedeny, je třeba chápat jako **střednědobá**.

Z tohoto důvodu, a také z důvodu akceptování aktuální situace a vývojových trendů, je třeba tento plán cyklicky doplňovat krátkodobými akčními plány, které by v závislosti na situaci v sociální oblasti a na finančních možnostech města, konkretizovaly aktivity vedení města v sociální oblasti pro příslušné období.

Plán rozvoje sociální oblasti ve Statutárním městě Mladá Boleslav v rámci priorit a opatření definuje tři úrovně sítě poskytovatelů sociálních a návazných služeb a vede k vytvoření transparentních kritérií pro financování sociální oblasti.

Udržitelnost a stálá revize vytvořené sítě služeb a poskytovatelů je, společně s její aktualizací, nezbytným předpokladem k efektivnímu a transparentnímu nastavení, udržení a rozvoji podmínek pro podporu sociální oblasti prostřednictvím rozpočtu města.

Tato síť a transparentní kritéria tvoří přehledný systém financování sociální oblasti, který je jedním z nástrojů Statutárního města Mladá Boleslav a vynaložené finanční prostředky slouží ke zlepšení sociální situace a kvality života občanů Statutárního města Mladá Boleslav.